dolmuş

CENUBÎ AMERİKADA TİCARET:
— HAY ANAM BABAM, KAN ÇIKIYOR BUNLARDAN KAAAN!...

babil kulesi

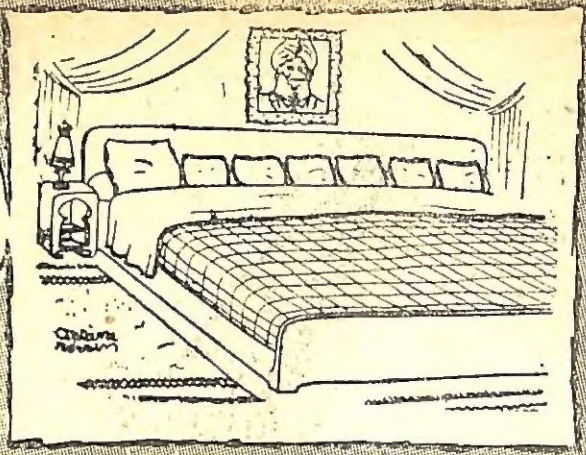

2.

3.

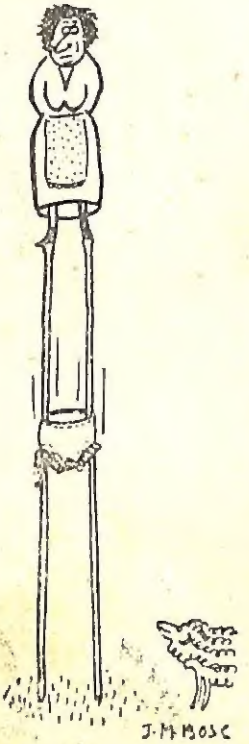

6

dolmuş SİYASİ MİZAH MECMUASI Umumi Neşriyat Md. İlhan Selçuk

İMTİYAZ SAHİBİ : OSMAN A. KERMEN ÇİZGİ NEŞRİYAT MATBAACILIK VE TİCARET EVİ

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SAYI: 8 — SENE: 1 — CİLT: 1 — 23 ŞUBAT 1956 — SAYISI 60 K URUŞ

İYİ MALLARIMIZ VAR

Barajlar, limanlar, fabrikalar, yollar, hava alanları, oteller, gazinolar

Kırmızı plâkalı on araba arka arkaya bir yolda gidiyorlar. Yol bozulduğu için, bir müddet sonra arabalar gidemez. İçindekiler inerler. Bozuk araba yolundan yürürler. Sonra yol patika olur. Daha sonra keçi yolu olur. Bir zaman da keçi yolundan giderler. Keçi yolu da kalmaz. Dik yukarı fundalar arasından tırmanırlar. Bir tepeye gelirler.

En öndeki arabadan çıkan zat konuşur:

— Ne güzel, ne şahâne manzara!

Arkadaki arabadan çıkanlar hep bir ağızdan:

— Ah! Ne manzara, ne manzara!.. Fevkalâde, harikulâde! Emsâlsiz!..

— Cennet ibi yer.

— Evet, tıpkı cennet!..

— Şu havaya bakın!

— Ne hava, ne hava!

— Şu ormana bakın!

— Ne orman, ne orman!..

— Şu buluta bakın. Böyle bulut dünyanın neresinde var?

— Ah ne bulut, ne bulut!..

— Yazık, şu cennet memlekete hiç bakmamışlar.

— Bakmamışlar efendim, yazık!..

— İnsan eli değmemiş.

—Değmemiş efendim

— Medeniyyet girmemiş.

— Girmemiş efendim..

— Bu kadar güzel yerde bir şey yapmak lâzım.

— Elbette... Bir şey yapmalıyız.

— Buraya insan eli girmeli.

— Girmeli efendim.

— Medeniyet girmeli.

— Girmeli!..

— Peki, ne yapalım? Buraya gayet güzel turistik otel yapılır.

— Münasiptir efendim, çok münasip!..

Tepenin bulunduğu ilçenin belediye başkanı:

— Fakat beyefendi, buraya yol yoktur. İlçeye 40, vilâyete de 140 kilometre uzaktır.

— Not edin, vilâyetlerden ve kazalardan buraya onsekiz metre genişliğinde asfalt yol yapılsın!

— Elektirik yoktur efendim.

— Yapılsın!

— Su da yoktur. En yakın su 20 kilometre uzakta ve 1200 metre aşağıdadır.

— Getirilsin! Ne lâzımsa yapın! Bu tepeye hemen 20 katlı bir otel yapılsın. İçinde hem alaturka, hem alafranga helâ bulunsun. Sakın pencere açmayı unutmayın!

Kırmızı plâkalı on araba arka arkaya bir yolda gidiyorlar. Arabalar bir ilçeye girer. Büyük bir kalabalık gelenleri karşılar. Alkış, yaşa, varol sesleri göklere çıkar. Arabalar durur, içindekiler inerler. Öndeki arabadan inen zat, karşılayıcıların ellerini sıkar. İlk okul öğrencisi bir kız çocuğu, o zata bir çiçek buketi verir. O zat çocuğu öper... Tam öperken fotoğraflar çekilir. İlçenin kaymakamı, öndeki arabalardan inen zata şunları fısıldar:

— Kazamızın halkı çok dürüst, çok akıllı, çok çalışkan insanlardır. Seçimlerde bir tek kişi bile muhalif partilere oy vermedi.

— Çok güzeeel!.. Bu kazayı vilâyet yaptım.

— Sağ olun!

— Mektep vaziyetiniz nasıl?

— Üç sınıflı bir ilk okul var, fakat öğretmeni yok. Henüz burayı da tamamlıyamadık

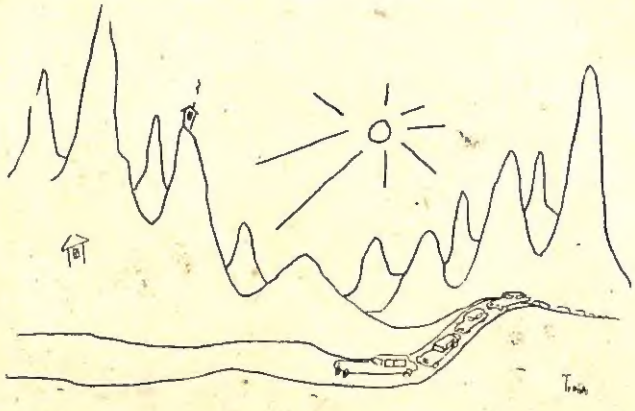

— Çok yazık!.. Bizden evvel memlekete bakan olmamış. Hemen buraya bir üniversite kurulsun.

Güney Üniversitesi buraya kurulacak!

— Fakat...

— Ne var?

— Burada lise yoktur.

— Başka yerlerde var. Olsun.

— Profesör?

— Yaparız.

Kırmızı plâkalı on araba arka arkaya bir yolda gidiyorlar. Etraf düm düz, çorak kıraç bir arazidir. Öndeki arabalar durur, arkadakiler de durur. Arabadakiler inerler. Öndeki arabadan inen zat konuşur:

— Vah vah! Şu memleketin hâline bakın?

Ötekiler hep bir ağızdan cevap verirler:

— Vah, vah efendim!

— Göz alabildiğine çöl.

— Çöl...

— Bir tek ağaç yok.

— Yok efendim.

— Buraları ekilse...

— Ah ekilse...

— Ağaçlar dikilse...

— Dikilse...

— Parklar yapılsa...

— Ah yapılsa...

— Cennet olur.

— Evet, cennet olur.

— Buraya birşey yapmak lâzım.

— Lâzım efendim.

— Ne yapalım? Bu çorak, kıraç bozkırı, yeşillik yapmak için su lâzım. Tamam, baraj yapalım.

— Fakat...

— Ne var?

— Baraj için su yok. Ne göl, ne dere...

— Tâââ şuradan, tâââ şuralara kadar hemen baraj yapılsın. Nerde su varsa, oradan borularla mı olur, fıçılarla mı olur, buraya su taşınsın.

— Fakat...

— Ne var?

— Elinizle gösterdiğiniz tâââ şuradan şuraya kadar olan yerde on beş köy var.

— Köyler mi? Taşınsın!

— Taşınsın efendim.

⁂

Kırmızı plâkalı on araba bir sahil köyünde durur. Öndeki arabadan inen zat köy muhtarına sorar:

— Siz nerdensiniz?

— Bütün köy, hepimiz Demokratız elhamdülilâh!..

O zat köylülere:

— Vatandaşlar; Görüyorum ki hepiniz iyi, çalışkan aklı başında vatandaşlarsınız. Ama köyünüz çok fakir. Eski idare zamanında hiç bakılmamış.

Sesler yükselir:

— Bakılmadı, bakılmadı...

— Siz ne ile geçinirsiniz?

— Balıkçılık.

— Pek alâ... Sizden çok memnun oldum. Dileyin benden ne dilerseniz.

— Sağlığını.

— Başka?..

Muhtar cevap verir:

— Bizim köyün yarım saat ilerisinde şehir var. Şehire liman yapıldı. Bizim köy körlendi.

— Sesler yükselir:

— Liman isteriz!

— Liman isteriz!

— Rıhtım isteriz!

— Dalgakıran isteriz!

O zat konuşur:

— Buraya hemen liman yapılsın!

— Fakat?

— Ne var?

— Burası burundur. Dalgalara, fırtınalara açıktır. gemiler yanaşamaz.

— Burun kesilsin. Deniz içeri alınsın! Hemen bu liman yapılacak!

— Başüstüne!

— Memleket çalışmakla yükselir, oturmakla değil.

— Yükselir!..

⁂

Kırmızı plâkalı onaraba bir dağ köyünde durur. Öndeki arabadan inen zat konuşur:

— Köyünüzü çok fakir gördüm. Hemen buraya... (durur, düşünür) hemen buraya...

Köylüler bağırır:

— Fabrika isteriz!

— Evet fabrika yapılsın! Bir hafta sonra temelatma töreni yapılacak. Büyük bir ziyafet hazırlansın Bütün gazeteciler çağırılsın! Yesinler içsinler!.. Hamle!. Kalkınma!.

— Ne fabrikası yapılacak efendim?

— Ne fabrikası mı? Şeker fabrikası...

— Fakat?..

— Ne var?

— Bu arazide pancar yetişmez.

— Yetişen yerden getirilsin! Bir yandan da arazi şeker pancarı yetiştirilmeye alıştırılsın!

— Alıştırılsın efendim.

⁂

Kırmızı plâkalı on araba bir taşra vilâyetinin meydanında durur. Öndeki arabalardan inen zat konuşur:

— Vatandaşlar! Yaratma! Kalkınma! Enerji!.. Niçin bu meydan boş duruyor?

(Bir sessizlik...)

— Bu meyanda da pek âlâ petrol tasfiyehaneleri kurulabilir. Hem bu petrol kuyuları kazılsın.

Sesler yükselir:

— Petrol isteriz! Kuyu isteriz!

— Çimento fabrikası isteriz!

— Dokuma fabrikası isteriz!

O zat konuşur:

— Bütün fabrikalar yapılsın.

O zat bir kongrede konuşuyor:

— Arkadaşlar! Büyük yatırımlarla memleketi kalkındıracağız (Alkışlar) Sokaklarda fabrikalardan barajlardan, köylerde üniversitelerden, denizlerde limanlardan geçilmiyecek (şiddetli ve sürekli alkışlar) Vatan sathını fabrika bacalarından çıkan duman kaplayacak, tozdan dumandan göz gözü görmiyecek. (Şiddetli ve sürekli alkışlar) yıllardır bakımsız kalmış bu memleketi cennet yapacağız. (Alkışlar...)

⁂

O zat çalışma odasında. Elinde dosyalarla birisi içeri girer.

— Efendim, çimento fabrikası ve liman projelerini müsabakaya koymuştuk. Kazanan projeler burada. Birinciliği bir mühendis aldı. İkinciliği bir liman firması, üçüncülüğü de bir mimar Kazananlara 50 bin lira mükâfat verildi.

O zat projelere şöyle bir bakar.

— Olmamış! Bu yol uzun. (Haritayı önüne alır. Fabrika ile liman arasına düz bir çizgi çizer) yol işte böyle olsun. Hiç bir zaman doğru yoldan ayrılmamalı. En kısa yol, düz yoldur.

— Fakat?.

— Ne var?

— Arada yüksek dağlar var.

— Tüneler açılsın! Dağlar kazılsın!.

— Göller var.

— Köprü yapılsın. Hem bu fabrika da olmamış. (Arka cebinden çıkardığı cigara paketine bir şeyler çizer) İşte, fabrika da böyle olacak.

— Başüstüne!

⁂

Bir kongre, o zat kürsüde. Yer yer kongre üyelerinin sesleri yükselir.

— Nal mıh yok!.

— Civata yok!

— Somun yok!

— Nane ruhu yok!

— Çivi yok!

— Demokrasi yok!

— İplik yok!.

— Hürriyet yok!

— Muhtariyet yok!

— Yedek parça yok!.

— Teminat yok!.

— Plân yok!.

— Program yok.

O zat konuşur:

— Arkadaşlar! Büyük yatırımlar yaptık. Çok yakında kalkınmayı göreceksiniz.

Kongreden bir ses:

— Yeterlik önergesi veriyorum.

Kongre başkanı:

— Yeterlik önergesi kabul olunmuştur.

O zat:

— Güven oyu istiyorum.

Bütün eller kalkar.

— Güvenlik oyu alınmıştır. Teşekkür ederim.

(Şiddetli ve sürekli alkışlar.)

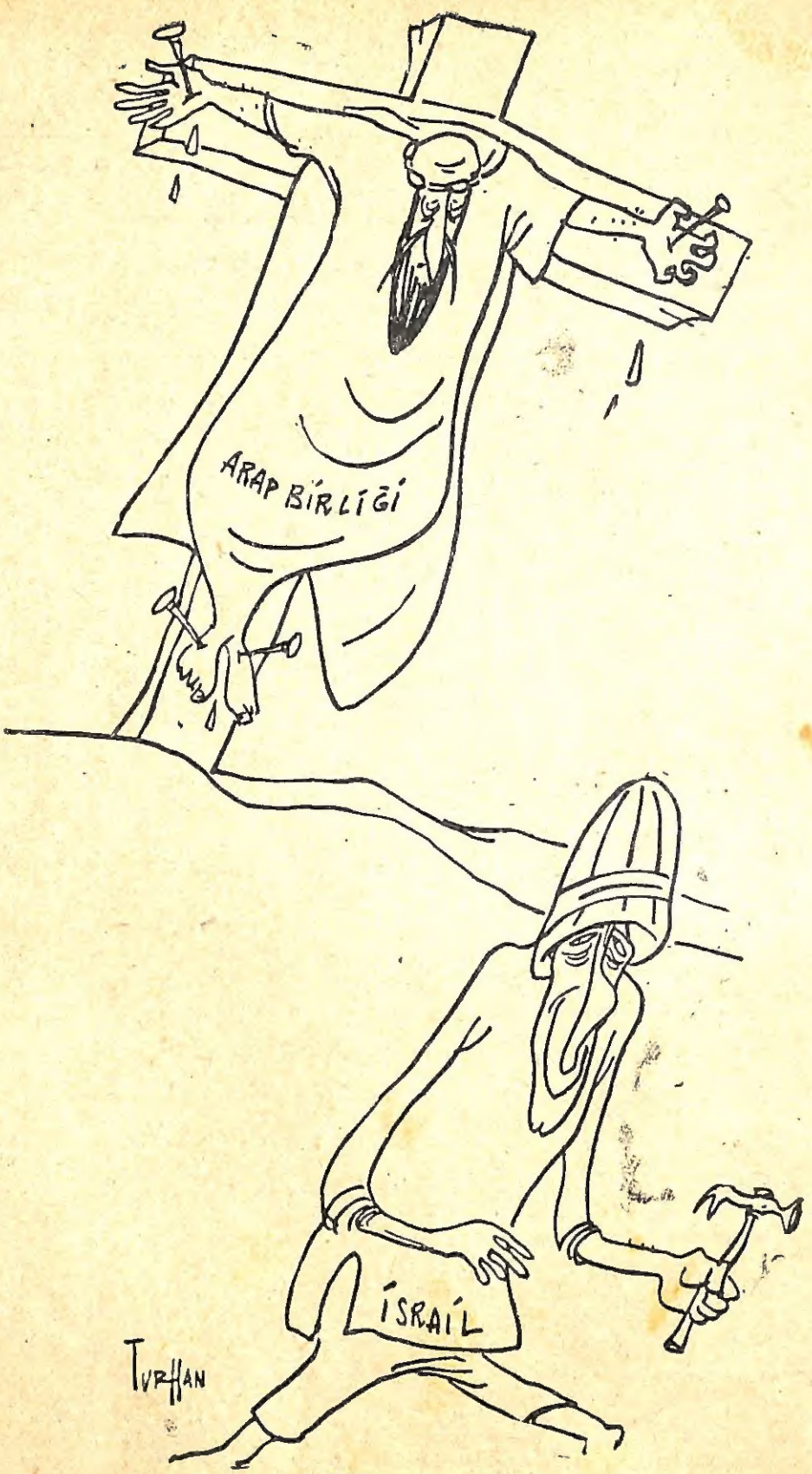

YAZISIZ

BİR ANKARA PAVYONU

YAZAN: ÇETİN ALTAN

A bak bu kadını tanırım. Bu kadın bizim eski arkadaş... Vaktile Faruk Nafiz'in şiirlerini okurdu. Hem de pencereyi açar, önüne kurulur, mahzun bir yüz takınır öyle okurdu. Yanındaki pencerede bir kız daha vardı. O da komşu kızıydı. Esmerdi, çıtır pıtırdı. Yarı beline kadar sarkar, şiir okuyana sorardı:

— Ne okuyorsunuz, güzel mi?

Bir saç dalgalanışı, kırıtkan bir gülüş ve bir cevap:

— Çok güzel, hele bir tanesi var öyle ayıp ki...

— O mu verdi? .

«O» çok mühimdi. Karşı apartmanda otururdu. Zengin bir ailenin çocuğuydu. Kaş göz falan derken bizim komşu kızıyla sevişmeye başlamışlardı... Mahallenin öteki kızları bu hikâyenin peşindeydiler.. Aralarında dedikodu yaparlardı:

— Beraber geziyorlarmış..

— Kendisini öptürmüş bile...

— Sahi mi, ne zaman öptürmüş...

— Bana Hatçe söyledi. Ona anlatmış. Kollarının arasına aldı, kendimi bulutların içinde sandım, derken dudaklarıma dudakları değdi, zevkten bayılıyorum, demiş...

— Yaaa....

O ilk buseden sonra kız öteki kızların gözünde biraz kahramanlaşmış, annelerin gözünde ise bir miktarı münasip aşifteleşmişti.

— A ne günlere kaldık yarabbi, diyorlardı...

Henüz genç kız olmuş, çıtır pıtır esmer Şükrancık, onun için eğilip eğilip merakla sorardı:

— O mu verdi?

— O mu söyledi?..

Komşumuz da mahcup ve bilgiç bir tebessümle Faruk Nafiz'in kitabındaki bir şiiri gösterirdi:

— Bak... Adını gördün mü?

Arkasından dudaklarını kıpırdatarak fısıldardı: «Piç»

Şükran da gülerdi.. Sonra hemen arkadaşlarına yetiştirirdi:

— Biliyor musunuz, bir kitap vermiş. İçinde öyle ayıp şeyler var ki, bir tanesinin ismini gösterdi - Ayni jestle dudaklarını kıpırtarak fısıldardı - Piç.

Kızlar:

— Ayy ayy, derlerdi..

O kızın bütün hayat hikâyesini bilirim. Babasından bir temiz sopa yemek pahasına karşı apartmandaki oğlanla evlendi. Bir kaç sene mes'ut yaşadılar. Derken bir gün kocası eve vakitsiz geldi:

— Bu ne hal, dedi, hâlâ kombinezonla mısın?

Arkasından bir de şaka yaptı:

— Yoksa eve zamparani mı aldın? Vallahi bak dolaptaysa gebertirim..

Dolaptan bir ses:

— Kıyma, diye inledi.

Alttaki ütücünün çırağı hakikaten dolaptaydı...

Bütün mahalleli cürmü meşhuta gitti. Bir celsede ayrılık kararı verdi mahkeme... O günden sonra çok kimselerle gördüm komşumuzu... Güzel dans ederdi. Fransızca konuşurdu. İşi ilerletti. İngilizler, Amerikalılar, Mısırlılar... Hep ayni neşe ayni canlılık ve masûmiyet içinde... Bazen göbeklilerle geldiği de oluyor... Saçlarını arkaya kaldırıyor, pantolon giyiyor..

Aradan yıllar geçti. En azından on beş yıl... Bilir benim hikâyesini bildiğimi. Mahzun bir bakışla selâm verir daima.

Ya şu gencecik, simsiyah gözlü, kısa kesilmiş simsiyah saçlı, çıplak omuzlu kız.. Nişanlısına çaktırmadan nasıl da bakıyor... Bir gün bir lokantada babası tanıştırmıştı. O zamandan beri nerde karşılaşsak hep merakla bakar... Sebebini de biliyorum: «Babası çok içer» demişti... Yine sarhoş muyuz, diye bakar... Sarhoşuz ne olacak? Burası lüksmüş, pavyonmuş, kibar bir yermiş, Adam sen de.. İşte kravat gevşemiş. Elmayı da ısıra ısıra yiyoruz. Kız da bakar tabiî.. Omuzları bembeyaz, dolgun, saçları simsiyah... Gözleri de öyle.

Nişanlısı da hıyarın biri olacak. (Güzel kadınların yanındaki erkekler başka erkekler için daima hıyarın biridir) Tam bilmiyorum ama galiba Pitigrilli) Tangoyu bile kıvıramıyor herif. Kız da inadına kıvrak. Çelik topuk ayakkabılar giymiş. Bak, hay Allah nasıl da bakıyor. Gözlerini kırpmadan bakıyor. Yoksa bana mı öyle geliyor salon. Çok dumanlı.. Zaten gözlerim uzağı görmez.

Kravatı düzeltsek mi? Haydi yahu sen de, hüsnü kuruntuyu bırak.. Sen kim, onlar kim? Onlar hiç değilse mes'ut görünüşlü insanlar... Bizim eski komşu kızı bile nasıl gülüyor? Hukuk Profesörü dostumuz gülüyor. Ulvi bey gülüyor. Cazdan bir de napoliten hava istediler. Katarin.. Başkasını bilmezler ki...

Katariinn, Katariiiin..

— Oğlum, getir bir konyak daha..

Ne kadar da güzel omuzları var Nasıl bakıyor... Şimdi o, o herifin yanında değil de benim yanımda olsa... Bir şey için değil, sırf aklıma gelen bir şiiri okumak için:

Saatçi amca, saatçi amca,
Saatlerin daha çabuk yürüsün nolur,
Hapishaneler için yapınca,..

Bu yakında nereye gitsem, her yer hapishane gibi geliyor da...

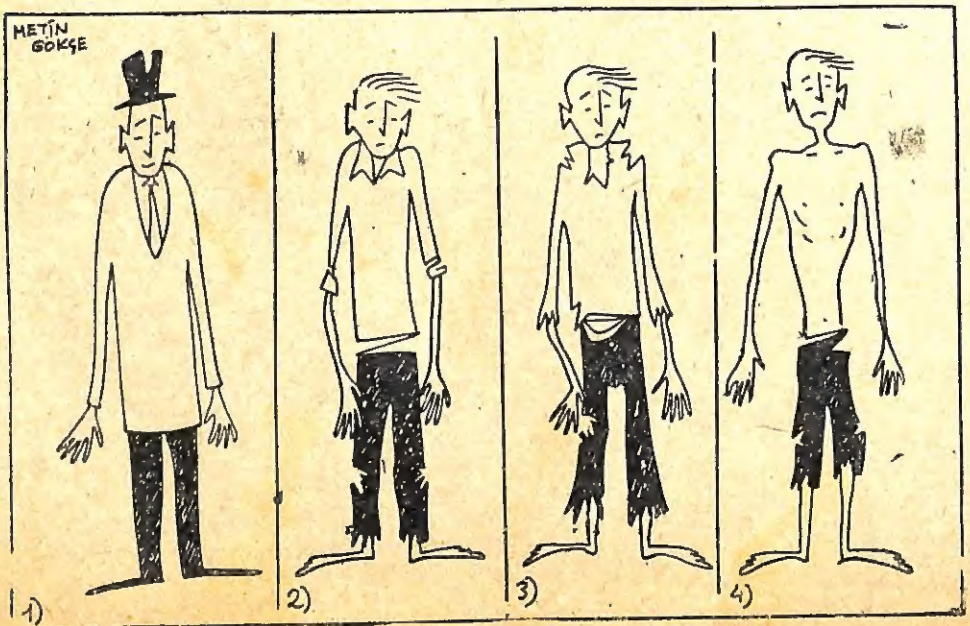

STRIP — TEASE

ADAMLAR

Memleketimizde adamlar pek çoğaldı. İnanmazsanız aklıma gelen adamları sayayım da bakın: Aslan adamlar, gemi adamları, kuş adam, balık adam, kurbağa adam...

Bunların hepsi adam olmasına adam ama aslanlı, kuşlu, balıklı, kurbağalı adam... Şu sâde adama ne oldu? Hani yalnız adam adam... İşte o görünürlerde yok...

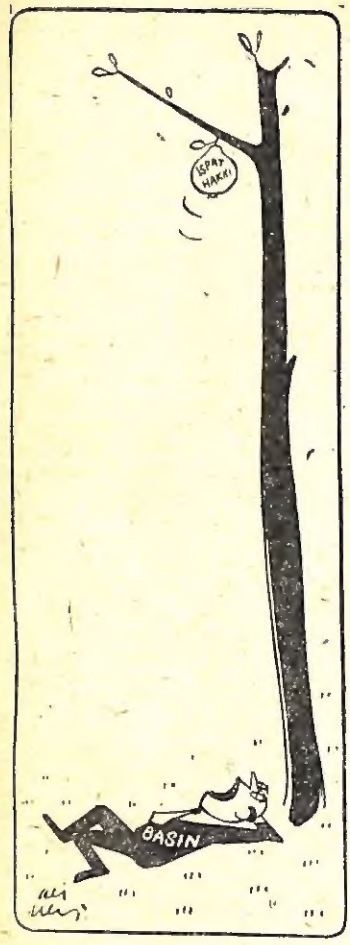

YAZISIZ

DÜZELTME

Aşağıdaki düzeltme Zafer gazetesinden aynen iktibas edilmiştir:

Dünkü sayımızda, Başvekil Adnan Menderes'in bütçe müzakereleri dolayısiyle hükümetin iktisadî ve malî politikasını açıklayan beyanatının ikinci paragrafının ikinci cümlesindeki «yaratıcı» kelimesi tertip ve tashih hatâsı olarak «yıpratıcı» şeklinde çıkmıştır.

Zafer

MEKTUP ÖRNEKLERİ

Sevgili Ruhum Şükriyeciğim,

İnan ki, hayalimde her gece seni görüyorum. Kalbimin biricik sevgilisi sensin. Bu gece senin resmine baktım da «Ulan ne güzel karı be şu Şükriye» dedim. Ben geçenlerde sizin evin önünden geçiyorken sen penceredeydin. O anda şeytan bana dedi ki, «Ulan Ahmet tut bir taksi at içine Şükriyeyi doğru Alemdağ». Ah Şükriye ah yanıyorum anladın mı.

Senin o çok sevimli hayaline ne zaman kavuşacağım dersin ha?...

Annem bana dün akşam «Oğlum Ahmet sana bugünlerde bir hâl oldu etli nohutu çok sevdiğin halde elini bile sürmedin vah evlâdım nedir bu halin evlâdım» diyince «Ah anne ah dünyanın...» dedim.

Ben bu akşam Raj Kapor'un «Ah» filmine gidiyorum Ne olur sen de annenle gelsene. Sen elektrikler yandığı zaman yüz numaraya gider gibi yap, ben de çıkarım hiç olmazsa sana bu mektubu veririm.

Üzülme Şükriyeciğim bu da geçer yahu. Bak Şükriye evlenelim ne dümenlere düşeceğiz seninle dimi canım.

Ben Necatinin Şevrolede pazartesiye çalışmaya başlıyorum. O zaman sipalimiz de aynalı olacak.

İşte nihayet kalbimin sonsuz sevgilerimle seni seviyorum eyvallah.

Bu akşam sinemaya gelmeyi unutma, kocakarıları uyuturuz.

Dümen AHMET

— EH İŞİMİZ ÜÇ LÂSTİKLE BİR OTOMOBİLE KALDI...

SAHTELER

Bir adam Erzurumda yıllarca baş mühendislik etmiş. Emri altında on tane yüksek mühendis çalışmış. Yollar yapmış, köprüler yaptırmış. Neden sonra adamın sahte mühendis olduğu anlaşılmış.

Bir zaman yıllarca Ağır Ceza mahkemesinde yargıçlık yapan, kararlar veren bir yargıcın sahte diplomalı olduğu anlaşılmıştı. Hele sahte doktorlar pek çoktur. Hastaları muayene ne, tedavi, ameliyat eder de neden sonra sahteci oldukları anlaşılır.

Bu sahteciler, her nedense herşeyi yapıp ettikten sonra foyalarını ortaya koyuyorlar. Hani çakılmasa pekâlâ, pek güzel hâkimlik de, avukatlık da, mühendislik de, doktorluk da yapıp gidecekler.

Hem birdenbire anlaşılmıyor bu sahteciler, hem de o kadar çok ki... İnsanın içine bir şüphe düşüyor. Acaba günümüzün bazı politikacıları da sakın sahte olmasın. Hani benzer de... Biz onların da günün birinde sahteci olduklarını belki anlayacağız ama, ya o zamana kadar?

SEBEBİ

Küçük bir kız evlerinin bahçe kapısının dışında durmuş, bekliyordu. O aralık oradan geçmekde olan yaşlı bir bey, merak ederek sordu:

— Bir şey mi bekliyorsunuz kızım?

Küçük kız, yaşlı centilmene eğer kapıyı açarsa içeriye gireceğini söyledi. Adam kapıyı açtı. Fakat merak etmişti. Kızın kendikendine niçin kapıyı açmadığını sorunca, küçük masum masum cevabı yapıştırdı:

— Henüz yeni boyatmıştık. Kurumamıştır da ondan...

KAPAK ADAMI!

Son günlerde gazeteciler biraz nefes alıyor... Buna sebep de hâkimlerimizin hakikaten yerinde olan kararlarıdır. Bu memlekette adalet de kalmıyacak endişesi tamamen bertaraf edilmiş bulunmaktadır. Allah razı olsun hâkimlerimize..

Evvelâ Metin Toker hüküm giydikten sonra, ve o hükümle aylarca inim inim inledikten sonra, beraat etti.. Bir iki gün evvel de Akis'in yazı işleri müdürü Cüneyt Arcayürek paçayı kurtardı... Ama o Metin Toker'den daha talihsizdi... Yirmi küsur gün, mapushanede geçirdi.. Lâkin tek hâtırası var:

Akis'in kapağında resmi çıktı... Zaten gazeteciler, Akis'in kapağına konmak şerefine ancak hapse düşünce nail oldular:

Bedii Faik, Hüseyin Cahit Yalçın, Cüneyt Arcayürek.. Şimdi bir kişi üzülüyor bu işe:

Yusuf Ziya Ademhan.. Onun da bütün derdi, şu Metin Toker'le Cüneyt Arcayürek bir suç işleseler de benim de resmim kapakta çıksa.. Malûm ya, Cüneyt, yazı işleri müdürü olmakla beraber, mahkûmiyetten sonra Umum Neşriyat Müdürlüğüne Yusuf Ziya Adem han getirildiydi...

Amerika'da «kapak kızı» olmak mesele... Bizde de Akis yüzünden bir «Kapak adamı» işi çıktı...

Ama arada, Mükerrem Sarol gibi «arka kapak adamı» olanlar da var!

ŞİNASİ NAHİT BERKER

Ben karışmam

YAZAN : K. H.

— Poliiis! Yetişin!... İmdaaaat!...

Gelip geçen durdu, adama bakıyorlardı. Kalabalık arasında polisler de vardı ama, adamın bağırmasına aldırmıyorlar kalabalığı yarıp geçiyorlardı.

— Poliiis!... Poooliiis!...

Tuhaf şey..... Polislerin hiç biri duymuyordu. İşte bir polis tam karşısındaki kaldırımdaydı. Duymasın, olur mu? Adam iki avucunu, ağzına boru yaptı:

— Poliiis!. Yetişin! İmdat!... Poliis!...

Adam, etrafında gittikçe artan kalabalığı yardı, karşı kaldırımdaki polise gitti:

— Bayım, dedi, lütfen gelir misiniz?

— Ne var?

— Şuradaki handa bir adam öldürüyorlar.

— Ben karışmam!...

— Neden?

— Ben trafik polisiyim. Buradan ayrılırsam trafik birbirine girer.

Adam tekrar bağırmağa başladı:

— Poliis!. Can kurtaran yok mu? Poliis!

Bir polis memuru hızlı hızlı gidiyordu. Arkasından koştu:

— Bayım!. Bir dakika. Şurda adam öldürüyorlar, gelir misiniz?

— Ben karışmam! O işlere 16 ıncı Şübe polisi bakar. Ben pasaport işlerine bakarım. Adam, telâşla bir o yana, bir bu yana koşuyor, avazı çıktığı kadar bağırıyordu:

— Poliiis! Adam öldürüyorlar! Poliiis!

Hah!.. Karşıdan bir polis geliyordu Ona koştu:

— Aman gelin!. Bir cinayet var!

— Ben karışmam!... Ben Nezaret, maiyet polisiyim.

Kalabalık gittikçe artıyordu. Zerzevatçıyla konuşan polise koştu:

— Aman bayım! Koşun!. Bir adam öldürüyorlar.

— Ben karışmam!. Ben Belediye polisiyim.

Polis çoktu ama, şanssızlık, bu işe karışanı çıkmıyordu.

— Polis yok mu? Poliiis!

Çok şükür, bir polis çıktı. Adam, bozum olmamak için sordu:

— Affedersiniz, kaçıncı şubedensiniz?

— 16 ıncı Şübeden...

— Aman ne iyi tesadüf... Şurda birisini öldürüyorlar. Gelir misiniz?

— Ben karışmam. Ben 16 ıncı şübedenim ama, hırsızlık masası memuruyum.

Adam Azamet meydanına doğru koştu. İlk çıkan polise yapıştı:

— Ne olur gelin, şurda bir adam öldürüyorlar.

— Ben karışmam.

— 16 ıncı Şübeden değil misiniz?

— 16 ıncı Şübedenim ama, kaçakçılık masasındanım Sen o işe cinayet masası memuru bulacaksın...

Tekrar geriye döndü. Kalabalık caddeyi doldurmuştu. Adam yeni bir polis daha yakaladı:

— Siz 16 ncı Şübeden misiniz?

— Evet...

— Cinayet masasından mı?

— Evet...

— Çok şükür... Bayım, acele koşun!. Bir adam öldürüyorlar.

— Nerde?

— Şurda.

— Ben karışmam!.

— Neden?

— Benim mıntıkam değil... Ben Sormagir mıntıkasına bağlıyım...

Adam telâşla döner dönmez, başka bir polisle karşılaştı:

— Affedersiniz, 16 ıncı Şübe polisi misiniz?

— Evet...

— Cinayet masasından mı?

— Eevt...

— Bu mıntakaya mı bakıyorsunuz?

— Evet... Ne olacak?.

— Aman kardeşim, şurda bir adam öldürüyorlar.

— Ben karışmam. Bugün izinliyim!.

Telâşlı adamın yanına birisi yaklaştı. Kulağına yavaşça:

— Benim de başımdan geçti, bilirim, dedi, böyle polis aranmaz. Sen eğer polis arıyorsan, çık şu meydana «Bu ne rezalet!...» diye bağır.

Adam tramvay yolunun ortasına çıktı. Bağırmıya başladı:

— Bu ne rezalet!. Patlıcanın okkası iki lira!. Görülmüş şey mi? Bu ne kepazelik! Domatesin kilosu bir lira! Bu ne biçim iş! Ne ararsan bulunmuyor.

Adam devam edecekti, ama, bırakmadılar. Etrafını çeviren kalabalık üzerine çullandı:

— Yürü karakola!...

Adam sordu:

— Siz kimsiniz?

— Sivil polis memuruyuz.

Düdükler ötmeğe başladı. Evvelâ düdük sesine izinli polis, arkasından Sormagir Bölgesinden olan polis koştu. Düdükler öttükçe, trafik polisi, Belediye polisi geliyordu.

Demin kendisine bağırmasını söyleyen adam oradaydı. Ona sordu:

— Siz polis değil misiniz?

— Ben sivil komiserim.

Adamı karakola, kavganın olduğu hanın önünden götürüyorlardı. Yaralı, yerde çırpınıyordu. Adam:

— Yazık oldu!. dedi.

Trafik polisi:

— Akrabanız mıydı diye sordu.

Adam:

— Yooo!. dedi, hiç tanımam... İnsaniyet olsun diye polisi çağıracaktım.

Belediye polisi:

— Çabuk yürü, dedi, yaralının kanları caddeyi kirletmiş. Seni karakola bıraktıktan sonra, dönüp ceza yazacağım!

SİYASET RÜZGARI

Hâlâ Randall — Basına intikal etmiyen rivayetler — Saat ayarı — Müdürlerin cevabı — Takvim — Gülek meselesi — B. B. C. Radyosu.

Randall'ın ziyareti aktüalitesini henüz kaybetmedi. Hâlâ çeşit çeşit rivayetlerle bir takım tefsirler ileri sürülüyor... Bunlardan gazete sütunlarına aksetmemiş bir kaçı:

Banka müdürlerile sabah saat 9 da yapılacak bir toplantıya Randall tam zamanında gelmiş. Hem de o gece saat ikide yattığı halde... Biraz beklemiş, müdürlerden ne gelen var, ne giden. Bir aralık saatine bakmış, dokuzu yirmi geçiyor.

— Hayret, demiş, bizim saat Türkiye'de hep ileri gidiyor. Ama kabahat onda değil, çünkü bizde randevuları saatlere göre ayarlarlar, burada saatleri randevulara göre ayarlamak icap ediyor. Müdürler gelince tekrar dokuz yaparız

Neyse müdürler gelmişler.. Konuşmalar Ziraat Bankasının kredileri üstüneymiş.

Randall biraz izahat aldıktan sonra:

— Peki, demiş, neden tecil ediyorsunuz bu borçları? Bir defa borç tecil edildikçe ödeme şansını kaybeder. Borçlu ölür, o işi yapmaktan vaz geçer, başka yere gider v.s.. Bir hayli de para dağıtmışsınız Hiç iktisadî değil.

Müdürler düşünmüşler taşınmışlar tecilin sebebini söylemişler:

— Vallahi iktisadî değil ama diyasî...

Bir de duvardaki takvimlere takılmış Randall.

— Bunlar ne, demiş?

— Takvim, bankanın propagandası için.

— Kaça çıktı?

— Şu kadara.

— Allah Allah, siz mi yaptınız bunları?

— Evet...

— Canım ne diye siz yaparsınız, dışarıdan takvimi alıp bu kartona yapıştırsaydınız. Şu kadar bin lira kârınız olacaktı. Bari bu masrafa karşılık bir fayda sağladınız mı? Yani takvimler basılınca mevduat falan arttı mı?

Müdürler önlerine bakmışlar.

Bütün bu dedikodulu, rivayetli ziyafetten Randall'a ait bir güzel söz kaldı.

— Size kar getirdim.

(Neremize yağması için olduğunu söylemiyor tabii ama biz anlıyoruz...)

***

İktidarla muhalefetin arası Randall ile Kasım Gülek'in konuşmasından sonra büsbütün açıldı.. Zafer, tuttu, o orijinal genel sekretere pek basmakalıp bir lâf etti: Haini vatan, dedi... Hızını alamadı:

— Sıkıysa, dedi, açıkla Randall ile ne konuştuklarını?.

Gülek de cesaretinin sıkı olduğu babında bir gösteri yaptı:

— Açıklarım ama, dedi, gazeteye değil hükûmete...

Hoş, ne zaman bir muhalif bir yabancıyla konuşsa iktidarı çekiştirir. Vaktile Köprülü de muhalefetteyken Amerikan gazetelerine hükûmetin aleyhinde beyanlar verirdi.

Oysa ki, İşçi Partisi iktidardayken Eden'in bir Amerikan dergisine yazdığı bir makaleyi hatırlıyoruz:

«Yabancı bir memleket dergisinde kendi vatanımın iktidarını tenkit etmeyi elbet te benden beklemezsiniz» diye başlıyordu.

Bunların içinde en güzeli yine Gülek'e aittir. Gülek bir seyahatinde B.B.C. radyosunda konuşmuştu. O konuşmanın metni yayınlandı. Yayınlanınca da kıyamet koptu. İlk cümle şöyleydi: !Kendi memleketimin radyosunda beni konuşturmadıkları için burada konuşuyorum.» Haydi yine haini vatan lâfı ortaya çıktı «Nasıl bir yabancı radyoda bu lâfları söylersin,» dediler.

O da: «Söylerim işte, yalan mı» dedi.

Neyse sonunda B.B.C. bir teblîğ yayınladı. Orada:

— O konuşma yayınlanmadan önce plâğa alınmıştı. Biz o ilk cümleyi Türkiyenin iç siyasetine ait olduğu için çıkarttık zaten, deniyordu.

Hani trende kaloriferi açmak kapamak yüzünden «Yok üşüdüm, yok terledim» diye iki yolcu kavga ediyormuş da kondüktör gelmiş:

— Ne diye kavga ediyorsunuz, demiş. Zaten yanmıyor ki, kaloriferler...

***

Hamit Şevket'in de ihracından sonra yeni bir tekerleme icat edildi. Atıp tutanları tutup atan parti, diyorlar artık D.P. ye ..

İNSAF

Meşrutiyet devrinde zengin bir mebus, bir gün bir âlem yapmaya kalkmış. Tanınmış evlerden birine gitmiş, kızları etrafına toplayıp, kurmuş sofraları...

Biraz sonra kızlardan birinin belâlısı gelmiş. Ev sahibi telâşta:

— Aman, demiş ayağını öpeyim, şurada otur. Şimdi getiririm senin dostunu..

Biraz sonra da kızı yukarıdan aşağıya usulca indirmiş. İndirmiş ama zengin mebus o kızı ister.. Sonunda celâllanmış mebus, o da kabadayının yanına inmiş ve çekmiş tabancasını. Güzel sedefli, süslü bir tabanca. Belâlı bakmış bakmış ve alıvermiş mebusun elinden tabancayı:

— Allahaşkına, demiş, para sizde, karı sizde, kızan sizde, ahenk sizde, cümbüş sizde, bize bir külhanbeylik kaldı bari artık onu almayın...

Sık sık namusdan bahsedildikçe aklımıza bu hâdise geliyor. Bari artık onu almayın, bir o kaldı bizim de elimizde...

DİLENCİLER KRALI

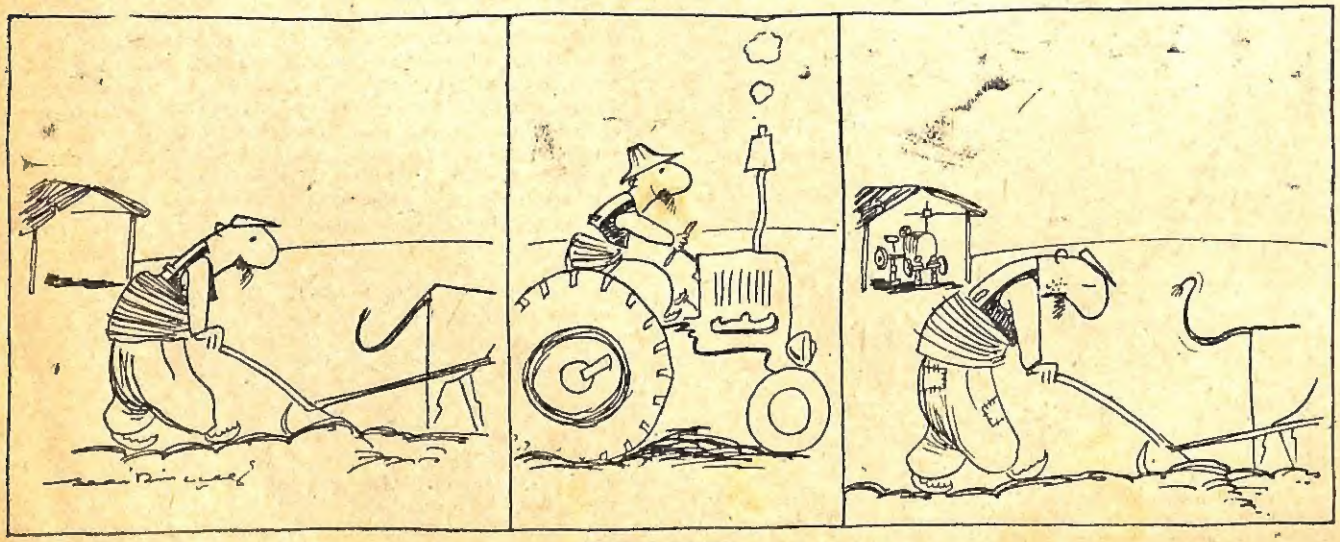

YEDEK PARÇA

TÜRKİYEDE KOMÜNİZM TEHLİKESİ

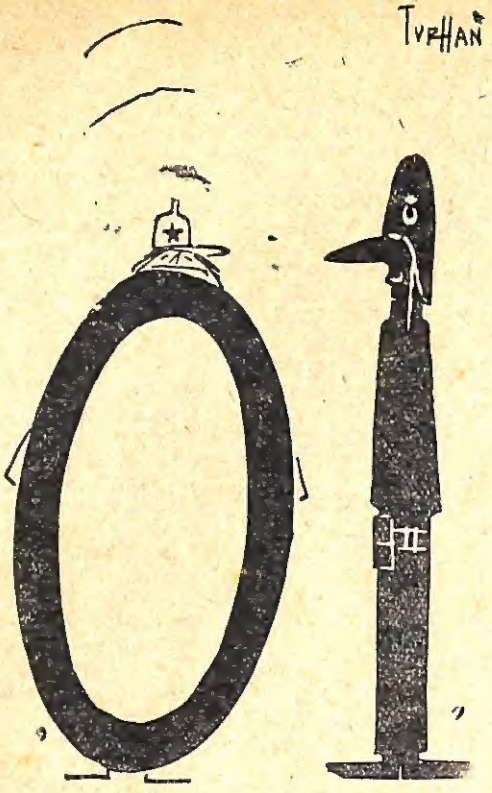

SOLDA SIFIR

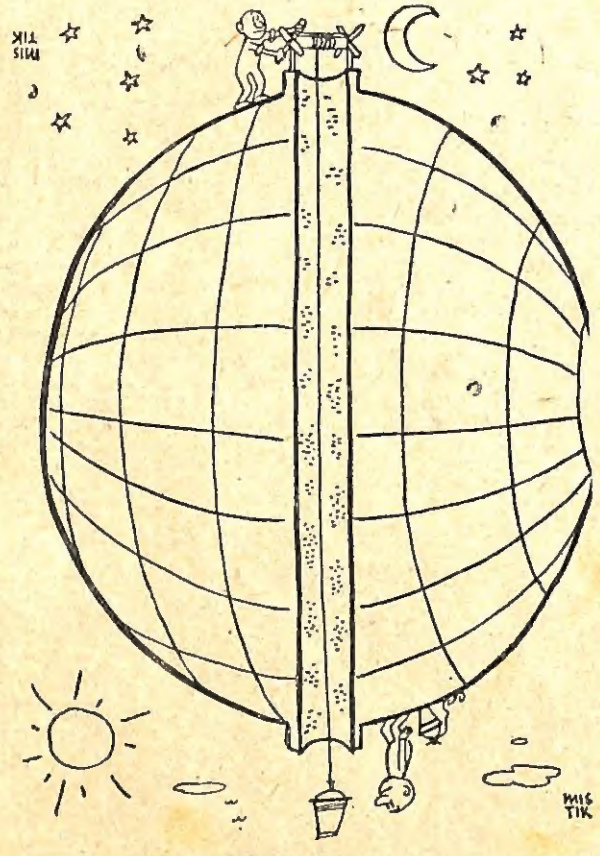

YAZISIZ

DEMLENME

SELÇUK KASKAN

Rakı içmeye bayılıyorum efendim. Hayır yanlış anlaşılmasın, ben esas itibariyle içki sevmiyen bir âdemimdir. Aman sakın şimdi bu sözümü de kız anneleri nezdinde kredi temini için sarfediyorum zannetmeyin haa! Biz o işi yapalı (Allah ellincisini idrâk ettirsin) Dokuz sene olacak handiyse. Evet, içkiye değil de rakı içmeye bayılıyorum sevgili okuyucular. Benim fikrimce bir kere rakı öyle ulu orta, her zaman, her akşam içilen bir içki olmamalıdır efendim. (İşte gördünüz mü bak bir lâf sarfettim, ayyaşlar ve akşamcılar sınıfına dahil, büyük bir zümre okuyucuyu kaybettim. Ama zarar yok, ben daha çiçeği burnunda idealist gazeteciyim. Böyle şeylerden yılmam çalarım kılıcımı). Evet, içki içmesini hemen hiç sevmiyen bendenizin fikrimce, rakı İstanbulda, yazın ve akşam üzeri içilmeye başlanmalı. (Gördünüz mü bak bütün taşra rakıcılarını da gocundurduk Ama zarar yok şimdi onların gönlünü alırım, barıştırırım. Onun için siz okumaya devam edin taşralı okuyucularım. Makaleyi bırakıp karşı sahifeye geçivermeyin.) Ne diyorduk? Evet, şöyle, ya deniz üstünde veya kenarında, yahut da denize nâzır bir mahal tasavvur buyurun ufarak bir masanın üzerine rakı sofrası denilen o mübarek nesne (aman mahalle imamı duymasın. Bu zatla da başım dertte ya) kurulmuş. Kurulmuş amma usulü erkânı ile kurulmuş. Evvelâ, rakı sofrasının lâzımı gayri müfarikı yani ayrılamaz bir parçası olan beyaz peynirden başlayacağım. (Şimdi yine bâzı okuyucular, be âdem, diyecekler, mâdem ki, o lâzımı gayri müfarikı, lâfının öz türkçesini biliyorsun da ne diye ille onu yazıyorsun? İzah edeyim efendim: Bâzı öyle terkipler, kelimeler vardır ki, mahallî mahsusuna aşık misali cuk oturmuştur. Onu kaldırıp da oraya kuş kondursanız öyle cuk oturmaz ve o vazifeyi o mükemmeliyette ifa etmez. İşte bunun için, peynirlerin kraliçesi, beyaz peynirden bahsederken o tâbiri kullanmak zorunda kaldım öz türkçeciler kusura bakmasınlar.)

Gelelim, yine soframıza, o münasip kalınlıkta kesilmiş, yani şöyle bir santimden aşağı ama yarım santimin de üstündeki bir kalınlıkta kesilmiş, büyük bir dilim beyaz peynirin üzeri buzlarla örtülmüş, körpe, incecik dişli, kesilirken kütürtüsüyle bıçağa isyan eden gergin bir salatalık dörde şakkedilerek bir tabağın kenarına, usuletle yatırılıvermiş, ayni tabağın ortasına da yine bir mezeci ustasının keskin bıçağı ile ustaca ve incitip, örselenmeden, bir çırpıda dilimleniverмiş, biraz alıkça sırıtışlı bir domates ve yine ufarak bir tabağın içerisinde, kenarında limon ve maydanozlariyle, bir natür mort manzarası arzeden fasulya pilâkisi ile, başka bir tabakda da insana her an sıkıştırılmaya âmâde pembe yanaklı bir evlâtlık hissi veren bir kayık-dilim kavun... Ooof of! İşte, şişman adam, yine ağzımın suyu aktı sevgili okuyucular, Şimdi gelin sizinle birlikte olalım ve şu sanayii nefise sofrasının başına iki kişi oturtalım. Ama bu iki kişi öylesine insanlar olsun ki, sofrayı değerlendirsin hakkını versin efendim. Malûm ya rengi rengine, dengi dengine..

Bir kere sofra başına yerleştireceğimiz bu iki kişi çok eski iki arkadaş olsun. Öyle sonradan olma arkadaşlardan değil. Hani şu, mahalle arkadaşı, mektep arkadaşı, askerlik arkadaşı daire arkadaşı fasilesinden. Hah bak bilhassa bunun üzerinde durmak lâzım, daire arkadaşı, yani memur sınıfından olması da ayrıca ve bilhassa gereklidir. Bir kere bu sınıf yani memur sınıfı, muhakkak ki, cemiyetimizin en keyif ve zevk ehli bir zümresidir. Zira bu sınıf az çalışan, az kazanan fakat en çok boş vakti olan, bianenaleyh en çok yaşayabilen, etrafına bakmak imkânına sahib olan mes'ut bir sınıftır. Zira, mugalâta yapmıyorum sevgili okuyucular, yaşamak, hayatın keyfini çıkarmak, vakit ve nakitle olur. Peki birader bunun ikisini nasıl bir araya getirebilelim? Haa! bak o pek zor bir maslahattır ve ekseriya bir araya gelmez. Onun için birini tercih etmek zorundayız. Ve eğer aklımız eriyorsa vakiti seçeceğiz. Çünkü nakti olup vakti olmayan hayattan kâm alamaz ama, vakti olup nakdi olmayan, eğer aklı başında bir ademse, pekalâ ve fazlasiyle alabilir.

Onun için bu iki kişiyi memur sınıfından intihab etmek mecburiyetindeyiz. Esasen, beyaz peynir, körpe salatalık, kırmızı gergin yanaklı domatesin şaireneliğinin künhüne varabilmek için kültür lâzımdır kültür. E, müsadenizle memlekette yegâne kültürlü zümremiz de memur zümresidir zannede-

rim. Haydi bakayım şimdi gelin de: Yoo efendim sen halt etmişsin tüccarlar da kültürlüdür, sanayiciler de kültürlüdür, müteahhitler de kültürlüdür, Zürra da kültürlüdür, san'atkârlar da kültürlüdür, üdebâ da kültürlüdür ,diye bana çatın bakalım. Haydi canım ne duruyorsunuz? Aman sakın haa! Evvelâ kendi kendinize gülersiniz sonra Hani tilkiye piliç yer misin? demişler de. güleceğimi getiriyorsun demiş siz de benim güleceğimi getirmeyin kuzum. Bakın bir memur sınıfını tutmak için kaç sınıfı düşman ettim kendime. Allah vere de şu rakı sofrasını başıma geçirmeseler.

Evet isimleri, Cemal Nâdir merhumun karikatürlerinde olduğu üzere, Şevki veya Sıtkı, Rıfkı veya Zühtü olabilir. Bu rakı sofrasına şöyle usûletle yanaşıp, bir san'at eserine yahut Allahın övüp de yarattığı güzel bir kadına bakar gibi, içinden parlayan gözlerle, mest olarak şööyle bir nazar atfederler ve sonra hafifçe yutkunarak (yutkunmayanın alnını karışlarım) iskemlelelerine yerleşirler. Amaan, boğazımda tükürük kalmadı, bu yazıyı burada keselim müsaadenizle...

D.P. NİN ÇEVİRECEĞİ PROPAGANDA FİLMİ

EKMEK PARASI

Vak'a bir kaç yıl önce geçmiştir. Sahne, Ankara Palas'ın berber salonu... Falih Rıfkı traş oluyor. Yanında Mekki Sait. Hemen arkalarında da Dünya Gazetesinin o zamanki Ankara muhabiri Çetin Altan. Çetin, mütemadiyen birşeyler anlatarak günün siyasî durumu hakkında haberler veriyor, tabii bu ara da sık sık nükteler sokuşturuyor sözlerine. Bir ara Mekki Sait, Çetin Altan'ın esprilerine içerlemiş olacak ki Çetin'e dönerek:

— Espri yapmağa mecbur değilsiniz, diyor.

Çetin bu, durur mu:

— Ne yapalım beyefendi, diyor, biz bundan ekmek parası çıkartıyoruz...

ŞEY YAPTILAR

YAZAN: K. H.

— Siz partiyi içinden yıkmak, birliğimizi, beraberliğimizi bozmak, ikilik yaratmak, bozgunculuk, ayırıcılıkla suçlusunuz. Kendinizi savunun.

— Ben bunların hiçbirini yapmadım Suçsuzum.

— Yaaa... Demek inkâr ediyorsunuz? Sizi suçlayan her şey elimizde. Belki yola gelirsiniz diye yıllarca sustuk. Ama şimdi «Cemâziyülevvel» dosyanızı açmak zorundayız. Siz 1950 senesinde-... Hatırladınız mı?

— Evet hatırladım. Ama o zaman biz daha yeni şey olmuştuk. Ben o zaman, günün birinde böyle şey olacağını düşünemezdim.

— 1950 yılı 2 ağustos günü sabah saat 9 da evinize birisi gelmiş. Buna ne dersiniz?

— Geldi. Benden bir şey istedi. Ben de şââptım. O zaman yalnız ben şââpmadım ki... Herkes şey yapıyordu.

— Herkes şey yapıyordu. Hâlâ da yapıyor. Ama hiçbiri sizin gibi sonradan şââpmadı. Onlar da şââparsa, onlara da sıra gelecek. Onların da Cemâziyülevvel dosyaları hazır. Bir şey yaparlarsa, biz de bütün şeylerini ortaya çıkarırız. Siz, oğlunuzun şeyini şey Bankasına şey yapmışsınız!.

— Bu fazla bir şey sayılmaz ki... Ben bu şeyi kanun çerçevesi içinde şey yaptım. Topu topu kırk eli akrabam var. Bunların hepsini şey yapsam, ne çıkar? Onların şeyleri daha çok.. Hepsini şââptılar.

— Siz yalnız kendinizden sorumlusunuz. 1951 yılı tatlı bir mayıs günü şey yaptığınızı...

— Evet, doğru... Ondan bir şey çıkmaz ki... Yalnız değildim, hep beraber şââpmıştık.

— O zaman hep beraber şââpıyordunuz da, şimdi neden hep beraber şââpmıyorsunuz? Birliğimizi, beraberliğimizi şimdi neden şââpıyorsunuz?

— Şimdi eski şeyler şey oldu

— Ne istediğinizi açıkça söyler misiniz?

— Ben, iktidara gelirken millete neler şey ettikse onların şââpılmasını istiyorum. Üniversite şeyi, hâkimlere şey verilmesi, işçilere şey hakkı, basına isbat şeyi, anayasanın şeyi seçim şeyi... Bunlar şââpılmazsa ben de şââparım...

— Siz 1952 senesinde bir adamın şeyi için, kendinize ondan şey alarak şey Bakanlığından şââpmışsınız.

— Yalan! Ben şââpmadım. Onu şey şââptı. Ben o adamı tanımam bile...

— 1953 te bir adama kartınızı vermişsiniz.. Sonra da bundan 50 bin lira maddi menfaat şââpmışsınız.

— Size kim şââptı bunu? Yalan! Bir kere 50 bin değil, 49 bin. Ben kimsenin on parasına şââpmam. O para benim şey hakkımdı. Kanuni şeyime kimse şey yapamaz!

— 1954 te?...

— Ne olmuş? İthal müsaadesi istedi. Ben de bizim şeye gönderdim, bizim şeydir dedim. O da benim şeyimi kırmadı, şââptı...

— Şimdi hakkınızda önceden aldığımız kararı bildiriyoruz. 1946 da partimize büyük şeyler yaparak hizmet ettiğiniz, 1950 ye kadar hep bu şeylerde şey ettiğiniz, 1950 den sonra akrabalarınızı yüksek yerlere oturttuğunuz, tanıdıklarınıza şeyler vererek kendinize büyük şeyler şââptığınız, partinin itibarını şey edip büyük şeyler elde ettiğiniz «Cemâziyülevvel» dosyasının şeyinden şey edildiğinden vaktiyle tıpkı sizin gibi başkalarını şââptığınız gibi biz de sizi oybirliğiyle partiden şââpıyoruz.

— Şey... Teşekkür ederim.

— Bir şey değil...

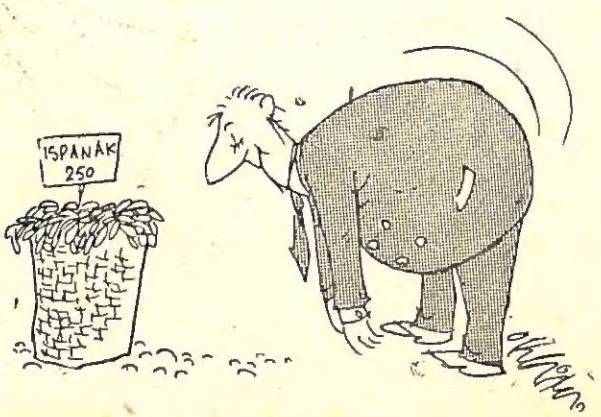

SAYGI DURUŞU

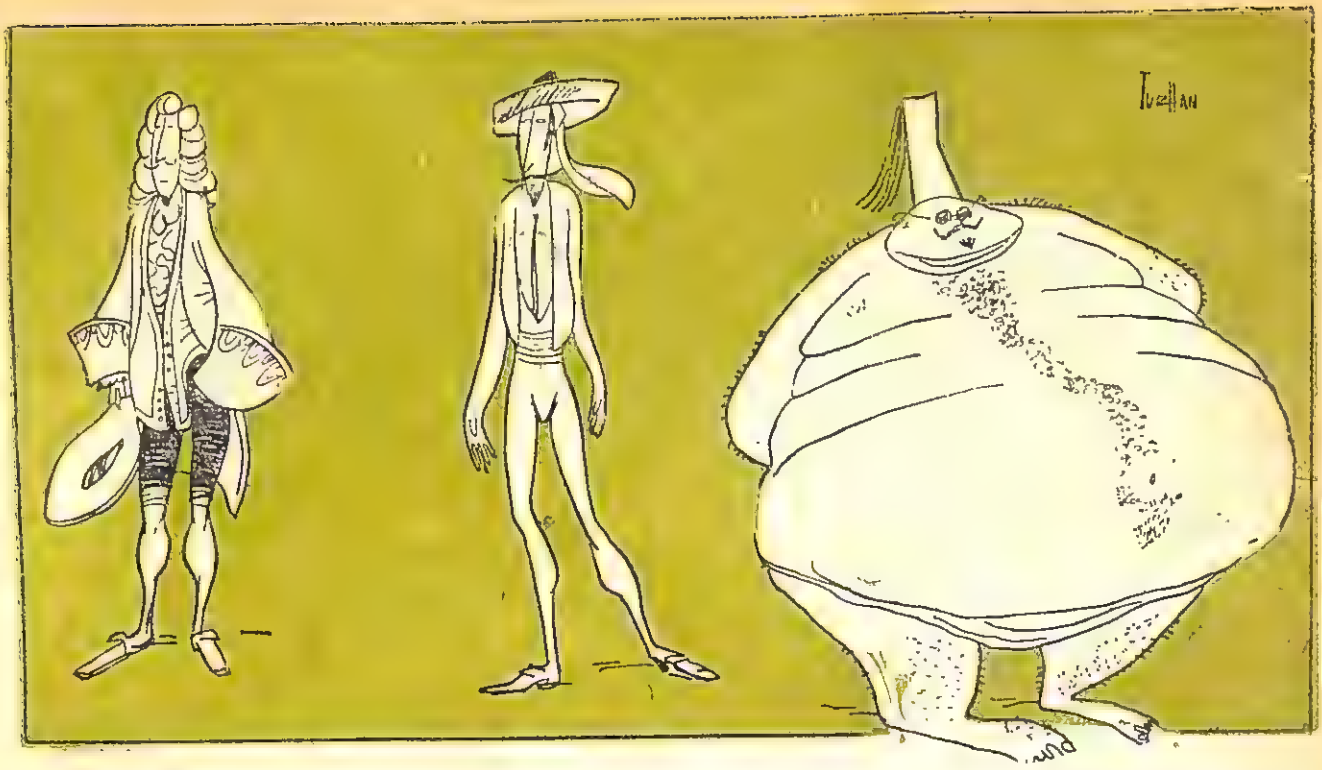

17. Asırda kadınların bittiği adam: **KAZANOVA**

18. Asırda Kadınların bittiği adam: **DONJUAN**

20. Asırda kadınların bittiği adam: **KRAL FARUK**

SEÇME SÖZLER

Osman bey bugün geldi mi? **Hayır uğramadı**

Ben adamı ne yaparım bilir misin?

Ne yaparsın?

Her işi oluruna bırakın.

Olmaz.

Sen bana adresini ver, ben sana taksinin kaç saatte gideceğini söyleyeyim.

Seyrüsefer Müzaffer

Bir kuş uçmaz, hervan geçmez.

Kapalı durak

Say beni sayayım seni

Otuz Beş Cemal

Sana gizli bir diyeceğim var.

Bir sigaran var mı?

Perişandır benim halim ah.

Dar gelirli

Akşama baban gelsin sen görürsün.

Orhanın annesi

Andıkça geçen günleri hasretle derinden

Hatıra defteri

Birden keskiye asıldım, ondan sonrasını hâtırlamıyorum.

Suçlu

Söyleyene bakma söyletene bak.

Mikrofon

Çocuktan al haberi

Gazete müvezzii

Tehlike anında soğukkanlı olunuz. Ancak o zaman kendinizi kurtarabilmeniz mümkündür.

Tarzan

DUMANLI HAVAYI SEVMEYEN KURT

DOLAR !

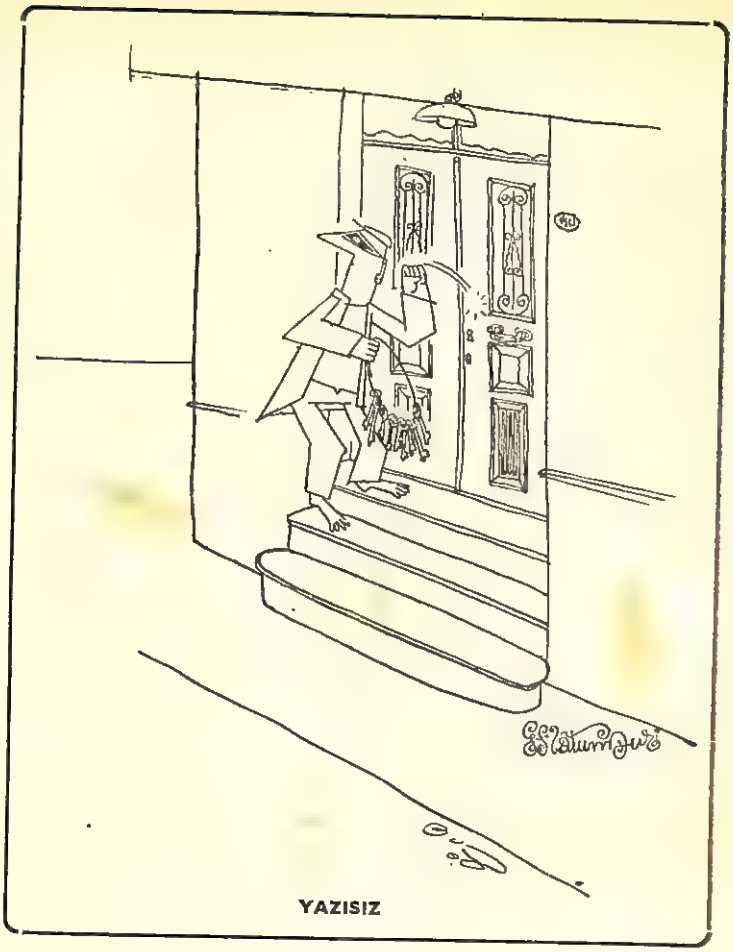

YAZISIZ

YAZISIZ

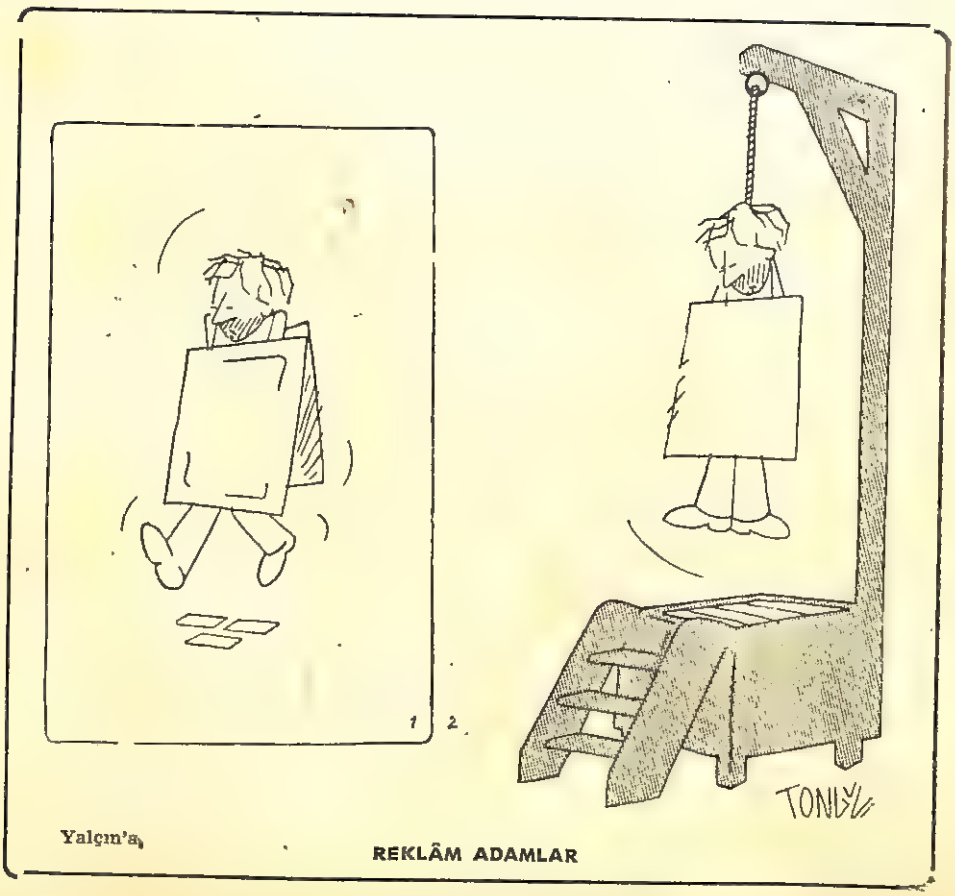

Yalçın'a

REKLÂM ADAMLAR

Bir Ahlâk Dersi

YAZAN : S. H.

Bir sınıfta ahlâk dersi veriliyor:

— Ahlâk, çok iyi bir şeydir çocuklar. Eğer bir insan ahlâksız olursa çok fena olur.

— Öğretmeniiim!

— Ne var?

— Şu Çetin'e baksanıza!.

— Susun! İnsan ahlâk sahibi olmalı. Ahlâkın iyilikleri o kadar çoktur ki... saymakla bitmez. Bir insan ahlâksız olursa çok fena olur.

— Ne olur öğretmenim?

— Ne olacak, herkes ona ahlâksız adam, der. Kötü şeydir ahlâksızlık. Onun için ahlâklı olmalı. Ahlâkın iyi bir şey olduğu şurdan da belli ki, okullarda ders diye okutuluyor. Öğle değil mi? Kötü bir şey olsaydı hiç size öğretir miydik? Sonra ahlâk... ne demiştik?

— İyi bir şey demiştiniz?

— Evet, iyi bir şeydir. Neden derseniz? Şurdan da belli ki iyi bir şey olduğu, bütün büyük adamlar hep, ahlâkın iyi bir şey olduğunu söylemişlerdir.

— Öğretmeniiim!..

— Yine ne var? Ne oldu?

— Altan'a bir şey söyleyin, arkadan tekmeliyor.

— Susun çocuklar. Bakın size kitaptan ahlâkın ne olduğunu okuyorum: «Ahlâk, toplum kurallarına, gelenek ve göreneklere aykırı davranmamak, kanunlara karşı gelmemek, demektir.» Anladınız değil mi? Çevrenizdeki çoğunluk, büyükleriniz ne yapıyorsa, siz de öyle yapacaksınız. Kalk bakayım Sunay. Karaborsacılık nasıl bir şeydir?

— Çok iyi bir şeydir öğretmenim.

— Çok iyi mi?

— Tabii. Ahlâk kurallarına uygundur öğretmenim. Çünkü, bir toplumda çoğunluğa aykırı davranmak ahlâksızlık olur. Onun için iyi ahlâk sahipleri hep karaborsacı olduğundan...

— O nasıl söz?

— Vallâ öyle öğretmenim. Kasap, bakkal, kömürcü, manav, hepsi karaborsa yapıyorlar. Bizim bir tanıdığımız var, çok zengin adam. Babam, onun karaborsa yaptığını söylüyordu. Geçende onlara misafir gitmiştik. O adam da bana «her bir şey ahlâkla elde edilir» dedi. Büyüyünce çok ahlâklı olacağım. Boyuna apartmanlarım olacak. Babam gibi ahlâksız adam görmedim.

— Sus!.. İnsan babasına...

— Söylerim tabii... Evin kirasını bile veremiyor.

— Otur yerine!.. Çocuklar, hiç bir zaman ahlâk kurallarının dışına çıkmayın.

— Öğretmenim!

— Söyle Ergun.

— Benim bir amcam var. Hep bu ahlâk yüzünden iki yakam bir araya gelmedi diyor. Ben ahlâksız olacağım.

— Sus bakayım. Ahlâksız olursa insana sonra ne derler? Haa?.. Hep beraber söyleyin bakayım, ne derler?

— Ahlâksız derler.

— Gördünüz mü? İnsanın isterse milyonları olsun, ahlâksız olduktan sonra neye yarar?

— Rahat eder öğretmenim!

— İnsanın vicdanı rahat olmalı. Bütün büyük adamlar hep ahlâklı idi.

— Eskidenmiş o öğretmenim. Bizim mahallede bir büyük adam var, Adanalı... Üç tane Kadillâk arabası var. Pamuk Kralı, hem de...

— Ben size büyük adam diyorum. Yâni büyük bilgin, büyük düşünür, büyük san'atçı... Meselâ Sokrat...

— Sokrat'ı tanıyorum öğretmenim.

— Tabii tanırsınız.

— Bizim tarafta dükkânı var, elbise temizleyicisi... Ama o kadar çok zengin değil. Ondan daha ahlâklı neler var...

— Ben size eski Yunandaki Filozof Sokrat'ı söylüyorum. Sokrat, Aristo, Galile gibi ahlâklı olun!

— Öğretmenim, yâni o Sokrat dediğiniz adam, bizim tanıdığımız bir demir tüccarı Ahmet Bey var, ondan daha mı ahlâklıymış.

— Çocuklar! Ahlâkın parayla pulla ilgisi yok. Tarihte öyle iyi ahlâklı insanlar vardır ki, açlıktan ölmüşlerdir. Ama ahlâklarına leke sürmemişlerdir.

SOĞUKTAN BİR ADAM DONDU (GAZETELER)

— Öğretmenim, yâni bu ahlâk iyi bir şey değil galiba...

— Çok iyi şeydir. Ahlâklı insan doğru bildiği şeyi korkmadan söyler.

— Ama benim bir dayım var, doğruyu söylemiş diye partiden kovmuşlar.

— O başka şey... Ben size siyaseti söylemiyorum, ahlâkı anlatıyorum. Söyle bakayım Oğuz, yalan nasıl bir şeydir?

— Çok iyi bir şeydir öğretmenim. Eğer yurtturabilirsen çok iyidir. Evde yalan söylemesem hergün dayak yerim,

— Ben size ne dedim? İnsan büyüklerini örnek almalı.

— İyi ya öğretmenim. Ablam da anneme yalan söylüyor, annem de babama... Babam da alacaklı geldi mi, kendini evde yok dedirtiyor.

— Çık dışarı! Çık! Terbiyesiz!.

— Öğretmenim ,siz demediniz mi ahlâklı adam doğru söyler diye...

— Otur yerine... Çocuklar, ahlâk son derecede iyi bir şeydir. Hepiniz ahlâklı olmalısınız. Örneğin, birisine bir söz verdiniz mi, ne olursa olsun, sözünü tutmalısınız.

— Ama öğretmenim, babam söyledi ama adını unuttum. Birisi varmış, hayatı ucuzlatacağım demiş...

— Sus bakayım... Üstüne düşmeyen işlere karışma!.. Çocuklar! Ahlâk gibi iyi bir şey yoktur. Ahlâk üzerine yazılan kitapları okursanız şaşırır kalırsınız. Peygamberler bile söylüyor. Siz daha mı iyi biliyorsunuz? Ahlâk çok, ama çok iyi bir şeydir. O kadar iyidir ki ...anlatamam. Ahlâk gibi var mı? Keşke herkes ahlâklı olsa... Ahlâk çok iyi şeydir. Vallahi billâhi çok iki şeydir, namussuzum çok iyidir.

«Zırrrr!» Paydos zili çalar, öğretmen alnındaki terleri siler:

— Ooooh!... çeker.

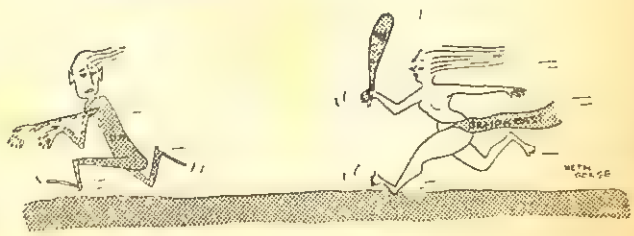

D.P. ..... VE ..... DEMOKRASİ

Bir Röportaj Yapıyoruz

Sanatçıdan

KAPIDAN GİRİNCE DİLBER GÜZELİMİZİ ÇALIŞMA ODASINDA BENİ BEKLERKENE BULDUK. BİZİ EV HALİYLEN KABUL ETTİĞİ İÇİN ÖZÜR DİLEDİ GÜZEL DİLBERİMİZ.

—HANGİ TİPTEN HOŞLANIRSINIZ! DEYİNCE ÇOK ATEŞLENEN SANATKARIMIZ UZUN ESMER BOYLU, ZENGİN, KÜLTÜRÜ ÇOK, NAMUSLU VE ÇOK KISKANÇ VE ERKEK OLMALI „ DEDİ..

YATARAK OKUMAYI ÇOK SEVDİĞİNİ SÖYLEYEN GÜZEL ARTİSİMİZ ÇOK OKUR. BİLHASSA SANATIMI İLGİLENDİREN KİTAPLARI OKURUM, DEDİ..

YANLIZDIK EVDE.. FIRSATTAN BİLİSTİFADE EDEREK ARTİSİMİZİ SUALLERİMLE BİR KÖŞEYE SIKIŞTIRDIM:
-YAŞIN KAÇ SENİN?
-YAŞIM MI?
13 ÜNDE BAŞLADIM. 1 SENE MESUD BİR EVLİLİKTEN SONRA, 2 SENE SAHNEDE 4 SENEDİRDE GAZİNOLARDA ÇALIŞTIĞIMA GÖRE TAM 15 İNDEYİM.
GÜZEL BİR TEVAZUYA MALİK OLAN MAHCUB SANATKÂRIMIZ DEVAMLI ISRARIMIZ KARŞISINDA BÜTÜN ELBİSELERİNİ GİYEREK BANA CİCİLERİNİ GÖSTERDİ.
AZ BİRAZ SONRA KIYMETLİ VE DEĞERLİ SANATKÂRIMIZ VÜCÜT TENASÜBÜNÜ MUHAFAZA İÇİN HER SABAH YAPTIĞI BEDEN HAREKETLERİNİ GÖSTERTTİ
DAHA SONRA BİZİ İTALYADAN GETİRTİLEN FAYANSLARLA DÖŞENMİŞ TUVALET VE BANYOSUNA SOKAN MEDAR-I İFTAHARIMIZ ARTİSİN BİRDE BANYO ALIRKEN RESMİNİ ÇEKTİK. SAYFAMIZDA YER OLMADIĞI İÇİN RÖPÖRTAJI DAHA İLERİ GÖTÜRMEDİM.. VEDA EDİP SOKAĞA ÇIKTIĞIM ZAMAN TATLI BİR MELTEM RÜZGÂRI BU BİRİCİK SES SANATKÂRIMIZIN BÜYÜLEYİCİ ŞARKISINI TAA UZAKLARA GÖTÜRÜYOR GÖTÜRÜYORDU..

Modern Beddualar

YAZAN : B. BELKIS

* Çıplak dansöz Collet'in kocası olasın inşallah.

Metresine kürtaj yaptıracak doktor bulamazsın inşallah.

Amerikan müzayedelerinden nylon külot alamazsın inşallah.

Kocanın zengin arkadaşlarından hayır görmeyesin inşallah.

* Ayna buhranı başlar da aynasız kalırsın inşallah.

* Alâettin sobasının fitili gibi piyasadan yok olasın.

* Asaletini isbat edecek boyda içecek sigara bulamazsın inşallah.

Hilton Otelinin balosunda elbisenin eşine rastlarsın inşallah.

Kocanın metresi olamazsın inşallah.

Güzel sesin olmaz da ticarette muvaffak olamazsın inşallah.

Amerikalı koca alır da hizmetçisiz kalırsın inşallah.

* Yeni gelen elektrikli trene binersin inşallah.

Colette İstanbul'dan gider de modern oturak âlemi yapamazsın inşallah.

Dorothy Lamour'lara benzeyenler gibi muktedir olamazsın inşallah.

Kasım Gülek gibi eğersiz atlara binesin inşallah.

Vizon mantonla asorti olarak getirdiğin köpeğine Şadırvan'da ikram edecek bonfile bulamazsın inşallah.

Kocan ânî olarak seyahatinden eve dönsün inşallah.

HACIBABA VE DÖRT KARISI

YARDIM

Siyasî Atasözleri

EN son gülen en iyi güler sözü muhalefet avuntusudur.

ESİRGENEN göze çöp batar.

EŞEK bile bir düştüğü yere bir daha düşmez.

EŞEK kocamakla tavla başı olmaz

ET giren yere muhalefet girmez.

ET tırnaktan, rahatını bilen koltuktan ayrılmaz.

EYERSİZ iktidara yüz olmaz.

EĞRİ gemi doğru sefer.

ELİ işte, gözü iktidarda.

— BU ANI UNUTMAK İÇİN İÇTİM KARICIĞIM...

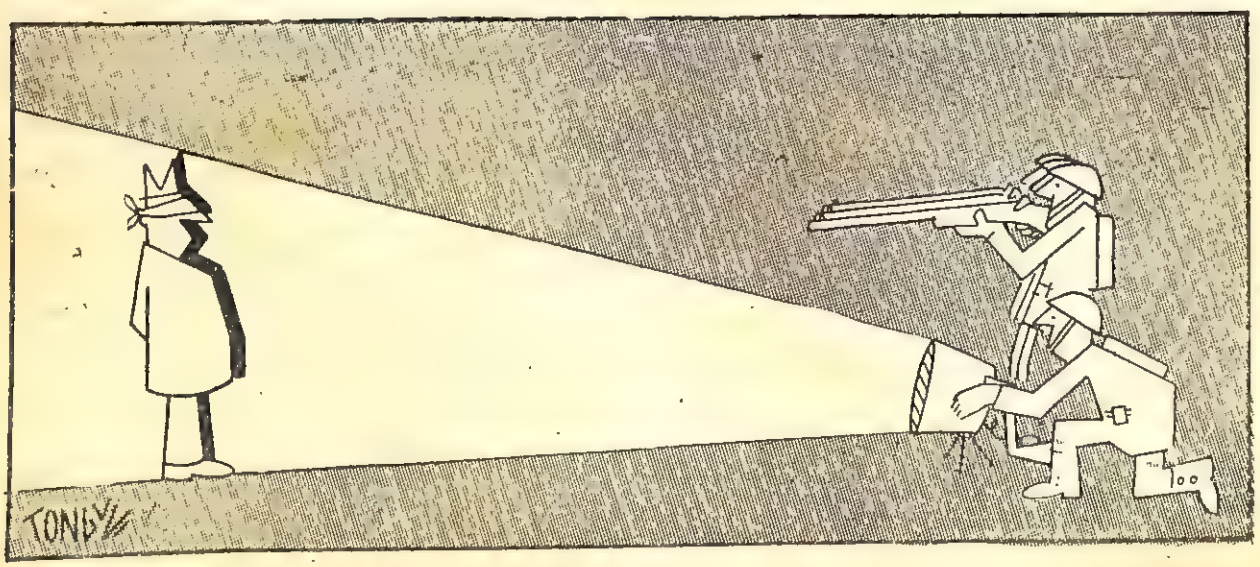

AHMET BEY VE GÖLGESİ

DEVŞİREN . ALPLÂÇİN
KARİKATÜRLER : OĞUZ

Hususî polis hafiyesi R. Softstone:

— Ben başka hafiyelere benzemem, diye sözlerine devam etti. Başkalarının tabanca kullandıkları yerlerde ayaklarımı kullanırım. Akıllarını kullandıkları yerlerde de tabancamı.. Zaten bizim işde, hafiyenin akıllı olmasından ziyade hırsızların, katillerin akılsız olmaları mühimdir. Ancak o zaman iyi neticeler elde edilebilinir.

Sonra, Bazı mâli sebeplerden dolayı sadece sapını kemirmekle iktifa ettiği piposunu dişlerinin arasına sıkıştırıp, düşünmeğe koyuldu. Mr. Charles Poorman, hafiyenin, şimdiden karısının mücevherlerini çalan hırsızı bulmağa çalıştığını zannederek seviniyordu. Oysaki, hafiyenin düşüne düşüne bulmağa çalıştığı şey, sadece 60 lira kadar bir parayı temin edebileceği yerdi. Üstelik bu parayı tedarik eder etmez (Pek ihtimal yoktu ya), çekilmez çirkinliğinden ayrı olarak ev sahipliği gibi bir kabahati de şahsında cemetmiş Misis Jennifer Bluebird'e vermesi gerekiyordu. Nihayet hafiye, kira denilen dert için elzem 60 lirayı bulmanın, karşısındaki zatın karısının çalınmış mücevherlerini bulmakla alâkalı olduğuna karar vererek:

— İşi alıyorum, dedi.

İşi almasına rağmen, Mr. Poorman'in malikânesine gitmek üzere yola çıkarken yanına ne pertavsız aldı, ne de tabanca.. Sokağın başındaki rehinciyle aralarındaki karışık bir münasebet, golf pantolon, kasket, pelerin gibi bütün hafiyelerin ayrılmaz birer parçası olan eşyalarıyla beraber pertavsız ve tabancasının da şimdilik rehincinin nezdinde bulunmasını icap ettiriyordu..

Hafiye Poorman'lerin malikânesini görünce:

— Ohoo, dedi.. Sizin mücevherlerin çalınmasında esas sebep onların kıymeti değil, bu evin mimarî tarzı.

Ev sahibi anlıyamamıştı. Doğrusunu söylemek gerekirse, servetini harb içinde vesikasız bazı satışlar yapmak suretiyle kazanmıştı. Bu bakımdan, anlayışlı olmayışını pek yersiz bulamayız.

— Anlıyamadım, dedi. Evin mimarî tarzıyla hırsızlığın alâkası ne?

— Gayet basit. Bu cins evler üç maksadla kullanılır. Başka bir işe yaramazlar. Birincisi, hususi şifa yurtları olurlar. İkincisi, Kurt adam, Frankeştayn, Drakula gibi korkunç filmlerin çevrilmesinde dekor vazifesi görürler. Üçüncüsü de, içlerinde cinayetler işlenir, hırsızlıklar yapılır.

R. Softstone, işe hizmetçi kızdan başlamak kararını verdi. Gerçi bazı meslekdaşları işe evin hanımıyla başlarlardı. Fakat bizim hafiyenin kanaatince işinin ehli bir hafiye için bir hizmetçi kız da evin hanımı kadar faydalı ve işe yarardı. Salonda bekleyen hafiye, yalnız kalmasını fırsat bilerek, ancak kendisinin, bir de okuyucuların duyabileceği kadar yüksek sesle: «Kadınlar tuhaftır, diye söylendi. Kocalarının yanında işe yarayacak döküman vermezler. Bu bakımdan hizmetçi kızlar daha kullanışlı olurlar.

Bir hafiyeden ziyade kalitesiz bir zamparaya yakışan bu tirad, hizmetçi kızın içeriye girişiyle kesildi. Mr. Poorman karısının yanından dönünceye kadar hafiye işini bitirmişti bile. Yâni, araştırma ve hakikatleri ortaya çıkarma sahasındaki mesleki marifetlerini bir bir icra etmişti. Sonunda, hizmetçinin bir hırsız olmadığı kanaatine vardı. Aksine bu kızcağız, hırsızın dalgınlığına gelerek beraberinde götürmediği bir başka mücevherdi. Hem de mahfazası pek sağlam olmayan bir mücevher.

Sıra, evin hanımındaydı. Mrs. Poorman üç gündenberi rahatsız olduğu için yatak odasından çıkamazmış. Bu sebeple hafiye onun yatak odasına girdi. Zaten araştırmaları dolayısiyle kibar hanımların yatak odalarına, hattâ yataklarına kadar girmeye alışıktı. Ev sahibesi şu nezleli haliyle dahi (Oğuz'un çizdiği gibi) Gina ile Sophia arasında dünyanın en câzibeli kadınını tâyin için yapılan münakaşayı yarıda kesmeye kâfi bir sebepti. Zira dünyanın en câzibeli kadını bizzat kendisiydi. Nezleden mustarip olduğunu söyledi. Buna rağmen, hafiyenin bütün suallerini rahat rahat cevaplandırdı.

— Bütün adamlarımızdan kendim kadar eminim. Şoför olsun, bahçıvan osun, uşak olsun, ahçı olsun, hepsini kocam kadar gayet iyi ve yakından tanırım.

natına rağmen müstahdemin içinde sabıkası olmayan tek kişi yoktu. Garajda kalp para basılıyor, kilerde ruhsatsız kaçak içki hazırlanıyordu. Fakat hafiyenin aradığı bunlar değildi. Bahçeye çıkıp, ağır ağır dış kapıdan yana yürüdü. Tam, koyu yeşil ve sık bir taflan seddinin yanından geçerken bir aksırık onu dalmış olduğu düşün? celerin genişliğinden (zira bizim hafiye derinliğine düşünemezdi) tutup çıkardı. Gözleri parladı. İri yarı, sarışın ve gözleri kızarmış genç bir adam, taflanların arkasındaki yoldan

Sözlerinin tam burasında hafiye ânî olarak bir sual sordu. (Kendisi Şerlok Holmes'in maceralarının devamlı bir okuyucusuydu):

— Dün akşam saat 11 den sonra neredeydiniz?

— Yataktaydık...

— Hmmmm... Muhterem zevciniz kulüpte olduğunu söylüyordu. Çok mu geç döndü?

— Bir hayli geç. Aşağı yukarı gün ağarmıştı.

— Peki, mücevherlerinizi nerede saklardınız?

— Burada..

Böyle söyleyen ev sahibesi, yatağın baş ucundaki bir komodinin gözünü işaret etmişti. Gözlüksüz, kasketsiz, tabancasız, pertavsızı ve gol pantalonu olmayan, hattâ pelerin giymemiş bir hafiye için dahi bu kadarı yeterdi. Hafiye teşekkür etti. Ekonomik şartları, pipo

çıkıp da karşısına dikilince sordu:

— Dur bakalım, sen de kimsin? Ben seni hiç görmedim.

Adam, koru bekçisi olduğunu söyledi. Bir yandan da üstüste aksırıyordu. Hafiye vakit kaybetmeksizin cebinden çıkardığı kelepçeyi, iki hareketle (nasıl da yaparlar, bilmem) adamın bileklerine geçirdi..

***

Mr. Poorman'dan aldığı altmış bir liranın altmışını ev kirasına, bir lirasını da pipo tütününe vermiş olan hafiye, kendisini dinleyen arkadaşına hırsızı nasıl yakaladığını şöyle anlattı:

— Ev sâhibesinin bir tek lâfı her şeyi açıklamıştı. Hırsızlığın yapıldığı gece saat 11 den sonra nerede olduğunu sorunca, (yataktaydık) dedi. Oysa ki, kocası kulüpteydi. Bu vaziyete

tiryakiliğinden daha üstün tutan bir vatandaş sıfatiyle, piposunun sapını düşünceli düşünceli kemirerek odadan çıktı.

R. Softstone bundan sonra sırasiyle ahçıbaşı, şoför, uşak ve bahçıvanla konuştu. Ev sahibesinin bütün tekeffül ve temi-

göre, o gece Mrs. Poorman'la olan şahıs, bizzat hırsızlığı yapan kimseydi. Çünkü, odaya başkaları girmemişti. Ben de o noktadan hareket ettim ve kadının yalnız mücevherlerini değil, nezlesini de almış olan hırsızı kolayca yakaladım.

1 milyonunuz olsa ne yapardınız

Vatandaşlar arasında büyük bir anket açtık. «1 milyon liranız olsa ne yapardınız?» sorusuna aldığımız cevapları bildiriyoruz.

Büyük fabrikatör, büyük çiftçi, büyük ithalât ve ihracatçı, büyük müteahhit ve «Kenevir Bank» ın kurucu ortaklarından say bay Hasan Ağa:

— Bir milyon mu? Get işine! Bir milyon da para mıymış bu zamanda?... Benim bin milyonum var da gene bir halt karıştıramıyorum.

⁂

Beşiktaş, Ihlamur, Tatlıçeşme sokak No. 7 de Zekiyânım teyze:

— Ah evlâdım, bir milyonum olsa ilkin dört beş kab tatlısıyanan tuzlusuynan yemek yapar, çoluğun çocuğun bir güzel karnını doyururum. Her birerine birer çift potin alırım. Efendicağızıma söyleyeyim, geriye para artar mı bilmem ki... Artarsa damı aktarırım, bu kış, kar yağmur hep üstümüze yağdı.

⁂

30 lira asli maaşlı 24 yıllık memur Şakir bey:

— Basarım istifayı... O zaman Şakir gibi enayiyi mumla arasınlar, bulabilirler mi bakalım. Vallahi de billahi, tallahi de dairenin bütün işleri durur, kör olayım durur. Kaydu kuydu kim yapacak? Anlasınlar kıymetimi. Bütün işler benim üstümde. Bir gün gitmesem arap saçına döndürürler. Basarım istifayı. İlk iş şu bizim kızı evlendiririm. Paranın kokusunu alınca, bak sen gör bizim evi o zaman... Elimi öpene veririm kızı... İki katlı bir de ev aldım mı, altında otur, üstünü ver kiraya, yan gel. Yak çubuğunu, bak sefana

⁂

Mithatpaşa stadyumunda bilet karaborsacısı Kösele Recep:

— Bir milyonum olsa, ben bilirim yapacağımı. Bir takım kurdum mu âbi, prôfüsyinel takım. Sen gör o zaman. Gelsin Macar takımı, gelsin Arsenal.. Gör o zaman parayı...

⁂

Halk Fırkasından Serbest Fırkaya, Serbest Fırkadan Halk Partisine, Halk Partisinden Demokrat Partiye, Demokrat Partiden Millet, tekrar Demokrat, şimdi de Hürriyet Partisine geçmiş tanınmış politikacılarımızdan Sultanselim mahallesi bucak ikinci başkanı Halim bey:

— Hemencecik bir parti kurdum mu, tamam. Adını Adâlet Partisi korum. Altı aya kalmaz, iktidardayım. Bu memleket zâten başka türlü kurtulmaz.

⁂

Beyoğlunda Kulis'in gediklilerinden ve yerli film figüranlarından adı ve adresi mahfuz bir delikanlı:

— Hilton'da bir daire tutarım. Divan Otelinde de bir daire tutarım. Kervansaray'a, Kordonblö'ye giderim. Uludağa çıkarım. Montekarlo'ya giderim. İtalya'ya, Hollywood'a giderim. Dünya seyyahati yaparım.

⁂

Emekli Asım bey:

— Allahın izniyle karıyı boşarım.

⁂

Adana köylerinden Bektaş Ağa:

— Ne yapacağımı bilemem ama, neler yapmayacağımı anlatayım: Bir kere ölsem traktör almam, yedek parçası bulunmuyor.Gaz sobası almam, gazı bulunmuyor. Otomobil almam, lâstiği bulunmuyor. Radyo almam,, teknik ârızadan başka bir şey bulunmuyor.

⁂

Bâbıâlide bir muharrir:

— Bir milyonum olsa, bir kuruşuna dokunmadan hükûmete borç veririm.

YAZISIZ

YAZISIZ

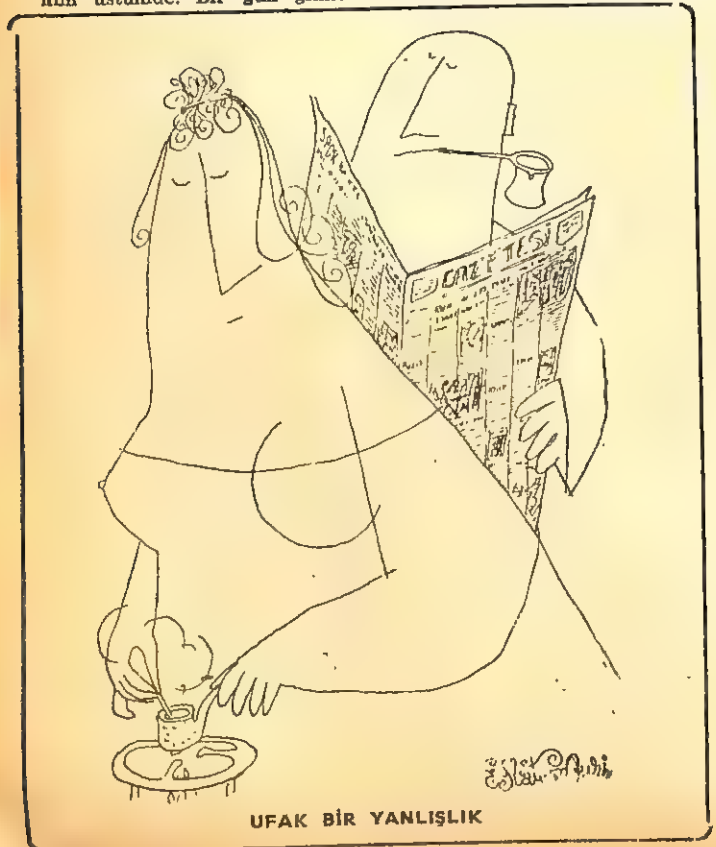

UFAK BİR YANLIŞLIK

YAZISIZ

MÜFETTİŞ

— HAZIRLIYANLAR: TURAN SELÇUK BÜLENT ORAN

39 — Klestakov hırsızlığı sevmezdi. Sadece dolandırıcılıktan hoşlanırdı. Dolandırıcılık mesleği ise hırsızlık kadar pratik değildi. Çünkü önce seçilen kurbanla yakın bir dostluk kurmak borç koparabilmek için sevgi gösterileri yapmak lâzımdı. Fakat mide usareleri de bunca merasimi beklemelerine müsait değildi. Delikanlı, borca yemek vermeyen otel sahibini son defa denemek üzere «Bana şu patronu çağır» diye emir verdi. Osip çıngırağı çekti.

40 — Parasız müşterilerin kendini çıngırakla çağırmalarına çok kızan otelci de sinirden bıyıkları titriyerek yukarı çıktı. Klestakov, «Dün bereket bir lâhana çorbası verdiniz, bugün ise hiç bir şey... Kızartmaları, salataları, içkileri ve balıkları kimler için pişiriyorsunuz», diye bağırdı. Otelci, «Her halde sizin için değil», dedi. Uşak, bir kavga çıkmasından korkarak gizlice aşağıya kaçtı.

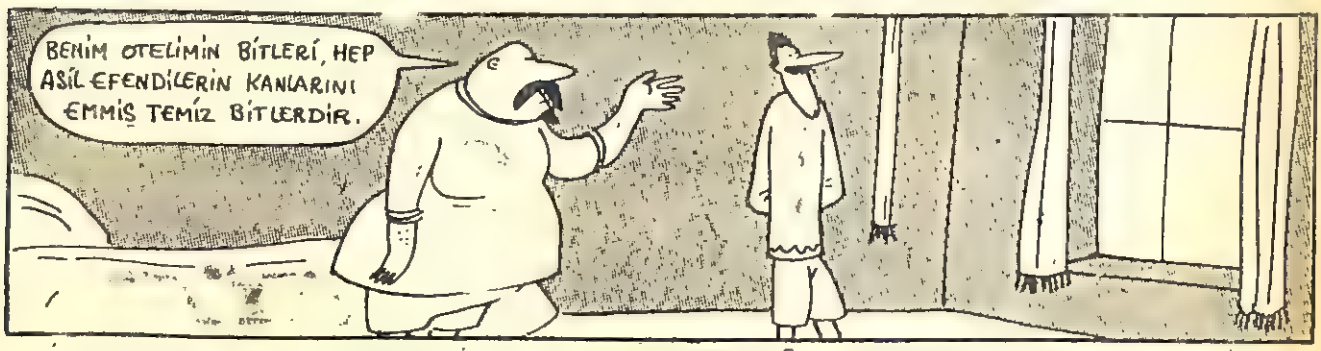

41 — Klestakov, bu serseri patrona, «Sersem herif, benmemleketin en büyük otelerinde kalıp, çarlarla bitişik odalarda yattım. Mayonezli balıklar, senin ahmak kafan büyüklüğünde armutlar yedim. Benim kaldığım otellerdeki garsonlar, karşımda iğilmekten kambur oluyorlardı. Eğer bana bir lâ-hana çorbası vermezsen otelinin altını üstüne ge-tiririm.

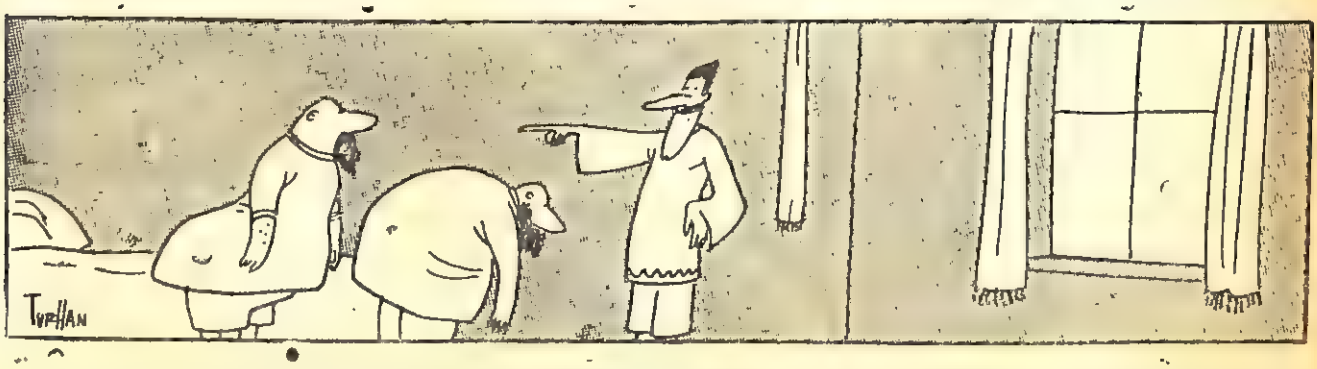

42 — Otelci, bitlerinin sıhhat ve asaletinden bahsederken Osip yanlarına gelerek «Efendim, aşağıda Vali, hakim, komiser ve daha bir sürü kodaman sizin hakkınızda malûmat topluyorlar», dedi. Klestakov, içinden «Hakkımızdaki evrak buraya da yetişti galiba», diye düşündü. Otelci, «Kimbilir Katil misin, hırsız mısın ne haltsın ki bunca ekâbir peşine düşmüş. Otelimi lekeleyeceksin», diye bağırdı.

(Devamı var)

Büyükler için masallar

HAZIRLIYANLAR :
SUAT - ALPLAÇİN

Tarih ve coğrafya ile ilgisi olmıyan Pi şehrindeyiz. Şehrin azamet meydanındaki konağında bir sabah uyanan vali, İKTİDAR marka çalar saatinin bozulmuş olduğunu görür. Uşağının söylediğine göre, şehirde vali beyin İKTİDARINI tamir edebilecek tek kişi Asayiş Amiri Albay Yo-Yo'dur. Vali, saati alıp makamına gider ve Albay'ı çağırtır.

ASLAN PAYI

Bir varmış, bir yokmuş...

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir aslan varmış. Bu aslan, ormandaki bütün hayvanları eğemenliği altına almış. Hayvanlara «Aslan payı» diye bir vergi kesmiş. Ormandaki bütün hayvanlar, sabahtan akşama kadar uğraşırlar, didinirler, yakaladıkları avların en güzel yerlerini «Aslan payı»na ayırırlarmış. Armudun iyisini ayı, kendisi beymez, aslana verirmiş. Kurt yakaladığı Ceylânın ciğerini, beynini aslana sunarmış. Tilki kardeş, bir tavuk yakalasa, tavuğun en lezzetli yeri derisiyle gerisini aslana vermek zorundaymış.

Aslan sarayında oturur, ara sıra ormandaki hayvanları korkutmak için, şöyle bir boy gösterir, bir iki kükrer, bir kaç nutuk çeker, sonra yine keyfine dalarmış.

Aslan, ormandaki hayvanların günün birinde ayaklanmalarını önlemek için, sarayına köpeklerden muhafızlar almış. Hayvanlardan aldığı «aslan payı» nasıl olsa kendisine ve dalkavuklarına çok geldiğinden, artıklarını da saray muhafızı çoban köpeklerinin önlerine atarmış.

Göz göre göre yapılan bu haksızlığa ilkin bülbüller seslerini yükseltmişler:

— Bir uyuz aslana ne diye «aslan payı» veriyoruz. Hak, hürriyet, adalet!... Bülbüllerin feryadı, haber alma işinde çalışan sokak köpekleri vasıtasiyle, şefleri olan fino köpeklerine duyurulmuş. Fino köpekleri, kurt köpeklerine söylemişler. kurt köpekleri çoban köpeklerine anlatmış. Rütbe sırasına göre bu haber gide gide orman hâkimi Aslan'a uçurulmuş.

Aslan, emrindeki tasmalı ev köpeklerinden biriyle bülbüllere şu haberi yollamış:

— Bülbül kullarım! Aklınızı başınıza devşirin!. Gül fidanları üstünde şakıyıp aşk nağmeleri meşkedeceğiniz yerde, ne diye diller döküp ormandaki hayvanları ayaklandırmağa çalışıyorsunuz? Sarayıma gelin!. Güzel seslerinizle beni eğlendirin. Ben de size «aslan payı» ndan veririm. Eğer sarayıma gelmek istemeyen hürriyet âşıkları varsa, onlar da güllere aşk şiirleri okusunlar. Ben tahsisat-ı mestûreden onların da zarına bakarım.

Bu haberden sonra, bülbüllerin çoğu saraya koşmuşlar. Aslan, onları altın kafeslere koymuş. «Aslan payı»nın en iyi yerlerinden vermiş. Altun kafesteki bülbüller de, Aslanın gönlünü eğlendirecek diller döker, şakırlarmış.

Kafese girmiyenleri de tahsisat-ı mestûre ile susturmuş. Ormanda ses duyulmaz olmuş.

«Bülbül hamûş, havz tehî, gülistan harap!...»

Bütün bülbüller susmuş ama, içlerinden bir kaç akılsız, dikkatsizlik edip, çilemekte inat etmişler. Ne saraya gidip altun kafese girmişler, ne de ağızlarının payını alıp susmuşlar.

— Çile bülbülüm, çile!...

diye çileyip durmuşlar.

Köpekler yine rütbe sırasına göre, aslana durumu rapor etmişler. Hiddetlenen aslan kükremiş:

— Kafese girmeyen, dut yiyip sus pus olmayan bülbüllerin dili kesilsin!. Günah benden gitti. Bülbülün çektiği dili belâsıdır...

Böyle bir orman kanunu çıktıktan sonra, nerde çileyen bir bülbül yakalanırsa, hemen dilini kesmeğe başlamışlar.

Dilleri kesilen bülbüllerden daha da inatçıları, kuş diliyle de konuşamaz olunca bu sefer kaş göz işaretiyle meramlarını anlatmağa çalışmışlar.

Dil kesmekle de başa çıkılmayınca, başlarının koparılmasına karar verilmiş.

Ama aslan hâlâ sarayında rahat değilmiş. Bozgunculuk, yıkıcılık yapan bülbül olup olmadığını anlamak için bütün av köpeklerini, finoları ormana salmış. Arama - tarama yapanlardan bir av ve bir fino köpeği koklaya koklaya, bir gül dalında ,göğsüne dikenler batırıp gözlerinden inci yaşlar dökülen bir bülbül yaklamışlar. Ama bülbülün sesi soluğu çıkmıyormuş. İki köpek, bülbülü kızdırıp, aslan aleyhine konuşturmak, sonra da efendilerine haber verip yaranmak için:

— Bülbül kardeş, demişler, sanki ne diye «aslan payı» veriyoruz? Sen bizim dertlerimizi çile!..

Bülbül köpeklerin dalaverisini yutmamış Ama fino ile av köpeği o kadar havlamışlar, ulumuşlar ki, sonunda dayanamayan bülbül:

— Hakkınız var!...

demiş.

Bülbülün kışkırtıcılığına, bu kadar sözü yetmiş. Köpekler, gül dalındaki bülbülü yakalamak için:

— Bülbül kardeş, demişler, hayvan kardeşlerimizi uyandırmak için gece gündüz dil döküyorsun. Pek yorgunsun. Sana acıyoruz. Sen biraz olsun rahat rahat uyu da, biz senin başında bekliyelim.

Zavallı bülbül, bu lâflara inanmış. Günlerdenberi de uykusuzmuş. Gözlerini yumar yummaz, fino köpeği hemen bülbülü kuyruğundan yakalamış. Bülbül tongaya bastığını anlamış ama, iş işten geçmiş.

Av köpeği, finoyu kıskanmış. Çünkü bülbülü hangi köpek yakalar aslana götürürse, aslandan nişan, rütbe alacakmış. Finonun ağzından bülbülü almak için bir oyun düşünmüş.

— Fino kardeş, demiş, efendimize bülbülü yakaladığımızı bildirmek için bir tazim telgrafı çekelim.

Fino inanmış. Tam av köpeğinin yanına gidince, av köpeği pençelerini finoya geçirmiş.

Bülbül iki köpeğin de pençesinden kurtulmak için bir düzen kurmuş:

Köpek kardeşler, demiş, beni yakaladınız. Kanım da canım da aslan efendimize helâl olsun. Beni yakaladığınız için efendimiz bu hizmetinize karşılık sizlere nişan, madalya, rütbe, aslan payı verecek. Onun için gelin, hep beraber efendimizi alkışlayalım ve ömrüne dua edelim.

Köpekler işkillenmişler ama, efendilerini alkışlamıyor diye birbirlelerini aslana rapor eder korkusuyla, bülbülün teklifini kabul zorunda kalmışlar. Kuyruklarını sallar, pençeleriyle alkışlamak için çırpınırken, fino av köpeğinin pençesinden, bülbül de finonun ağzından kurtulmuş. Pırr diye uçan bülbül bir gül dalına konmuş, hayatında ilk defa bir küfür savurmuş:

— Bundan sonra köpek havlamasına inanmam...

Fino da şöyle havlamış:

— Aslan payı almadan efendimin ömrüne dua edenin...

Av köpeği de sunturluyu savurmuş:

— Bundan sonra, rütbe, nişan almadan alkışlayanın...

Stepne

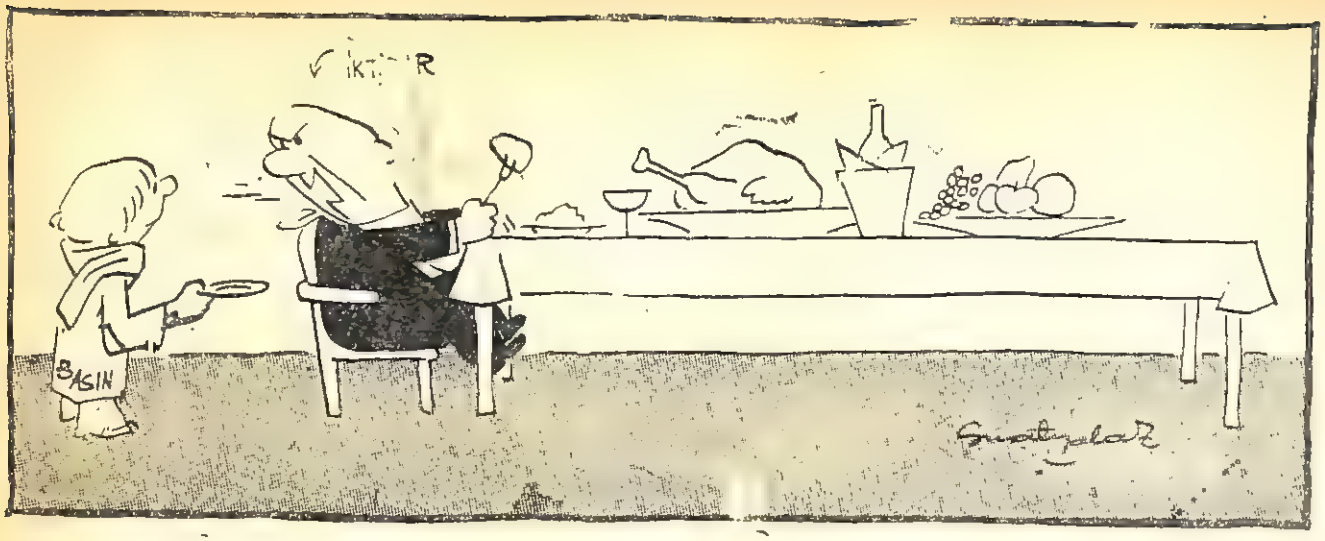

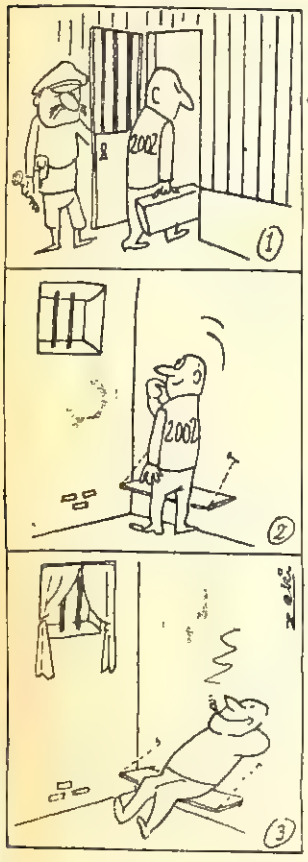

«— SEN DOYMAK BİLMEZ BİR CANAVARSIN!»

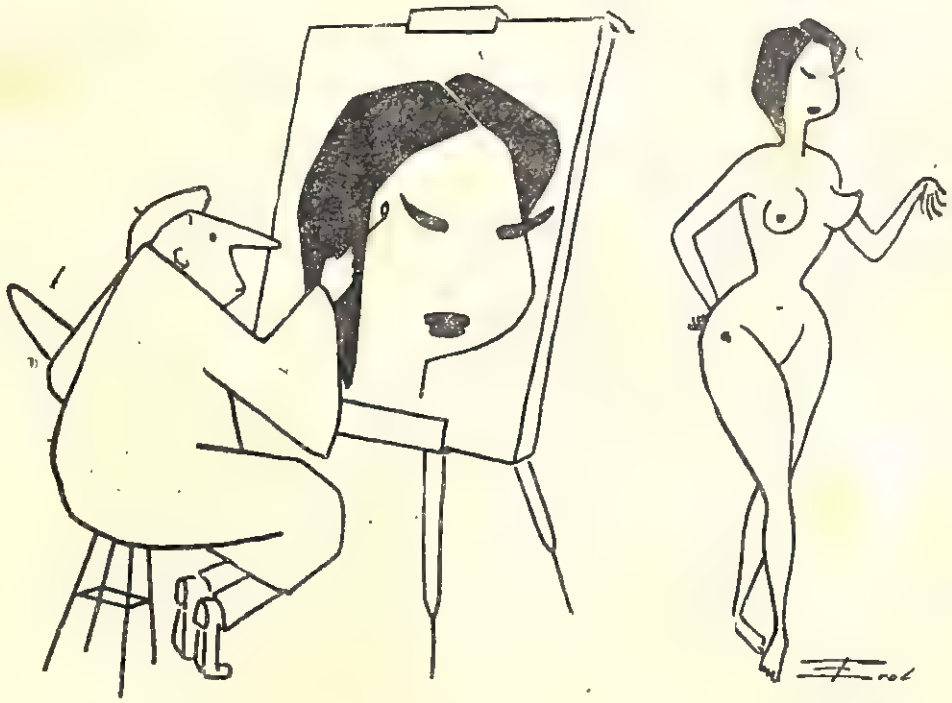

YAZISIZ

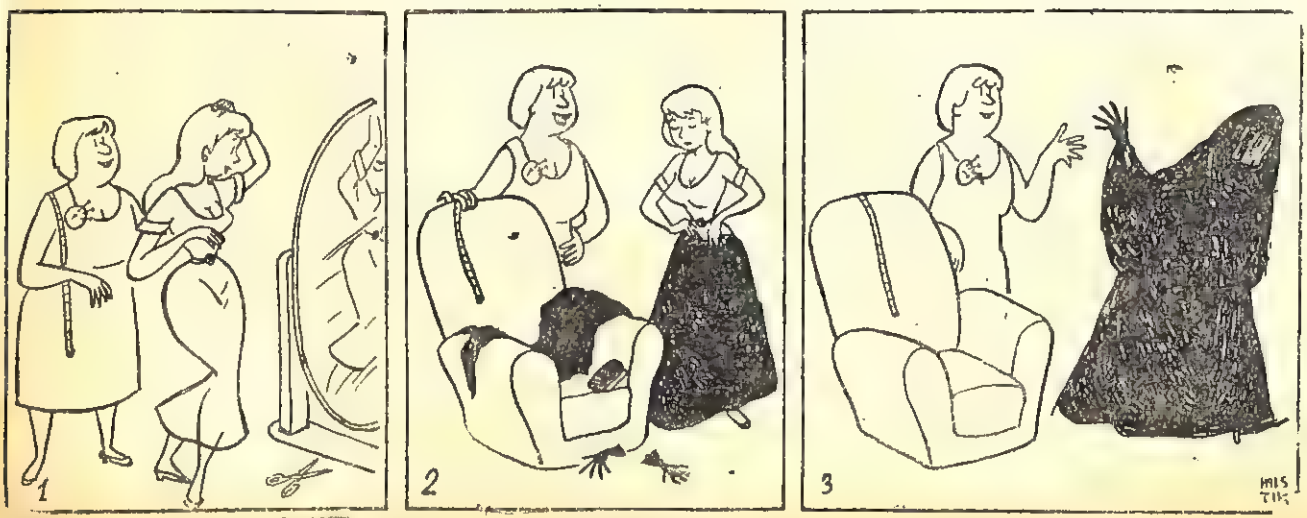

YAZISIZ

SİYASİ ROMAN : NO. 8

SAYIN MİLLETVEKİLİ MAŞU

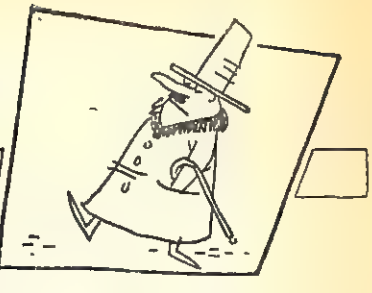

Yazan: Andre Dal

FRANSANIN KANI, MECLİSİN DEHLİZLERİNDEN AKIP BOŞANIR

— Kendini göstermeğe bakma, diyordu. Halkın affedemiyeceği bir şey varsa, o da tafrafuruşluktur. Parlâmentonun bir manastırdan farkı yoktur. Birinde rahipler birbirlerini aziz kardeşim, bize ölüm gerek!» diye selâmlarken, öbüründe millet vekilleri birbirlerini «aziz kardeşim bize yalan gerek!» diye ağırlarlar.

Sürü halinde yaşanılan bu âlemde insan kendini göstermeğe bakmalı. Kılığını kıyafetini düzmelisin; elbisenin ve kravatının rengini hiç değiştirme. Seni herkesin kılığından tanıması lâzım. Ha! Gözlerin sağlam da olsa, altın çerçeveli bir gözlük takman şart!

Bunları her zaman kullanacak değilsin. Önemli bir vesika okuyacağın zaman cebinden çıkarır, burnunun üstüne yerleştirirsin. Elindeki kâğıt bu suretle kıymetlenmiş olur.

Bazan, Maşu, hocasının söyledikleri karşısında şaşırır kalırdı.

— Üstad, bunları nereden öğrendin? Diye sormaktan kendini alamazdı.

Öbürü gülümser:

— Bunların hepsini düşünerek buldum, azizim Maşu - Andre Lüsyen, derdi.

Bu sayın baylar söyledikleri şeyleri ayıplanmadan, nasıl yaşadıklarını inceledim. Bütün bu bilgileri, hiç bir siyasî içtihada saplanmamak şartiyle, sen kendin de görüp, öğrenebilirdin.

— Ama, siyasî içtihatları inkâr edebilir miyiz? Programlar...

— Dur birader;. Seçim programları tıpkı tiyatro programlarına benzer. İdare, bunları değiştirmek, dilediğini oynatmak hakkını her zaman kendinde bulur. Bir kere adımını oraya atar; görürsün; ne şey olduğunu anlarsın... Nereden seçilebileceğini inceleme zamanı geldi.

— Sahi mi?

— Artık iyice piştin; öğrenecek bir şeyin kalmadı. Dün dosyaları inceledim, bir çok eksikleri yeni malûmatla tamamladım. Britanyada bir münhal var ama, işi biraz yumrukla, sopa ile onu temin eden bölgenin üçte ikisine sahip kart bir düşesin koynuna girmek lâzım. Yapabilir misin? Hiç zannetmem!... Overnde de bir münhal var ama, seçilebilmek için itoğlu it olmak gerek. Geriye Sön kalıyor; bura millet vekili Cos ölüm halinde hasta. Yalnız, o kadar, yalancı bir heriftir ki, ona hiç bir suretle güvenemem. Ölümü de, yerine getirmiyeceği sözlerinden olabilir. Mamafih, bence yine en iyisi Overn...

— Orada tanıdığım bir tek adam yok.

— Azizim Overn'in başka hiç bir yerde rastlanmayan, bir hususiyeti vardır. Halk iki grupa ayrılır. Kömür, kestane ve kötü şarap satmak için Parise henüz gitmemiş olanlar ve para yaparak oradan dönmüz bulunanlar. Overnde seçim mücadelesine girmek kadar kolay bir şey yoktur. Bu işe, Bebe caddesinin sağına soluna yerleşmiş olan kömürcü, şarapçı, kestaneci Overnliler i ziyaret etmekle başlarsın. Bunlar, hesaplarını kitaplarını bilen insanlardır, ona göre davranmak lâzım. Bunlar köylerdeki kasabalardaki amca, dayı çocuklarına, büyük babalara, büyük halalara tavsiye mektubu yazarlar. Bir ay içinde her tarafı ele geçirmek işten bile değildir. Hem senin adında bir Overnlilik kokusu var, Bir kere düşün, taşın. Senin oralı olduğuna dair bir masal uydurur bir cephe icad edebiliriz. Tam fırsattır. Pontirel âyan azalığına seçildi. Bir yer boş. Bir haftaya kadar karar vermen lâzım.

Maşu bir an düşündükten sonra:

— Üstadım, dedi. Sana kırk sekiz saate kadar cevap veririm. Yalnız, sana bir şey soracağım. Meclis hakkında beslediğin düşüncelerde, millet vekillerine karşı takındığın tavırda bir istihza, hattâ nefret kokusu var. Doğru söyle, yoksa kralcı mısın?

Bay Düverne,

— Şekerim, dedi, ben hiç bir şey değilim. Yalnız karım tam dört yıl bana bir millet vekili ile boynuz taktırdı. İşte, o andan itibaren bunların herkesi, vatanı, seçmenleri aldakttıklarını anladım. Sana bunları söylememeliydim. Çünkü, yakında sen de oraya gireceksin ve üç satırlık poh poh yazısı ile resmini gazetede gördüğün an kendinde cevher bulunduğuna inanacaksın. Tıpkı ötekiler gibi Düverne denilen herifi naşerifi bilmemezlikten gelecek sin. Aklına hiç bir şüphe gelmesin! Ben çenemi tutmasını bilirim. Sana yeni yıldan yeni yıla bir tebrik kartı gönderirim. Kapı çalındı değil mi? Yeni bir öğrenci olacak.

— Onu da Overne gönderme.

— Hiç korkma. Yarın sabah erken gel de, seçim programını hazırlayalım. Her mesele hususunda bir dosyam vardır. Mükemmel bir program hazırlarız. İçin rahat etsin, göreceksin bak ne kolay geçecek.

Eve döndüğü zaman kapıcı kadın, aralığından soğan kokuları sızan kapısını aralayarak bir paketle bir mektup uzattı.

Fakatsız, virgülsüz yazılmış olan muhabbetten, vefadan bahseden mektup şöyle 'di:

«Beni unutan biricik sevgilim,

Erkekler hep birbirine benzer zevkleri yerine gelip de işleri bitti mi sizi unuturlar. Fakat senin bunu yapan Parisde pek mühim işleri bana söylemediğin halde bir sürü sevgilin olmalı. Ben seni durmadan düşündüm. Hattâ üç hafta kadar oluyor, aklıma sana gelmek geldiyse de sonradan vaz geçtim ve seni rahatsız etmek istemedim.

Evvelki gün temizlik yaparken gardrobu çekmiş - tim arkasında bir not defteri çıktı. İlk önce bunu senin zannettim, Sonradan aklıma geldi de dostum olan milet vekili ceketini hep oraya asardı. Üzerinde isim yazılı olmamakla beraber bunun ona ait olduğunu anladım.

(Devamı var)

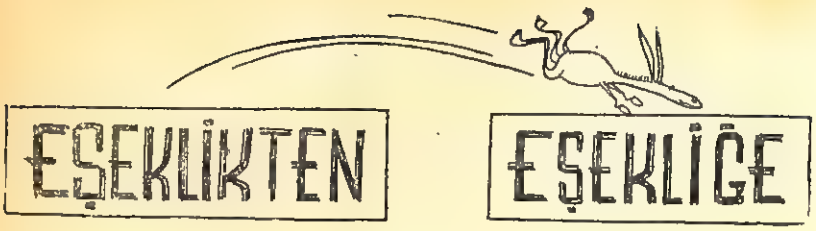

NO. 8

YAZAN: BÜLENT ORAN
ÇİZEN: TURHAN SELÇUK

Elbirliğiyle delikler tıkatıldı. Gemide fal bakmakla şöhret yapmış ileri görüşlü bir baykuş:

— Namuslarıyla oturmadıkları takdirde, fare nesli için ilerde büyük tehlikeler görüyorum, dedi. Kapan denen ölüm tuzakları, zehirler...

— Zehir, nedir, diye sordu ihtiyar bir fare.

Baykuş:

— Ben de bilmiyorum, cevabını verdi. Fal öyle gösterdiği için söylüyorum.

İnek:

— Genç kızların sevgilileri tarafından terkedilince yuttukları tehlikeli bir şeydir, dedi.

Yaman hayvandı şu inek, bilmediği yoktu.

Baykuş:

— Sonra kediler de var, diye devam etti.

— Kediler en samimî dostlarımızdır, dedi fareler.

— Şimdilik... İlerde insanlar kendi menfaatleri uğruna onlarla aranızı açıp size karşı büyük bir kedi ordusu kuracaklar.

Tekir bir kedi:

— Falı bırakın da iş yapalım, diye konuştu. Ambara dolan suyu nasıl boşaltacağız. Rutubet bize dokunuyor.

Ördekler, kazlar, suaygırları gibi bazı hayvanlar boşaltılmanın aleyhinde bulundularsa da çoğunluk aksini istedi.

O zamanlar, ileri cemiyetlerdeki gibi büyük itfaiye teşkilâtları yoktu. Sebebi de gerek insanlar ve gerek hayvanlar arasında mizah yapmağa vakit ayıran aylakların bulunmamasıydı. Mizah olmayınca da itfaiyenin mânası kalmıyordu. Yangın söndükten, su baskınına uğrayanların karınları miktarı kâfi suyla dolduktan sonra yetişen itfaiye teşkilâtı, onlarla alay edecek sersemlerin yokluğu yüzünden lüzumsuz addediliyordu.

Gemide bu görev fillere verilmişti. Zavallılar hortumlarını daldırır daldırmaz çok geçmeden suları boşaltıverdiler.

Onları faaliyet halinde gören ortanca oğlum, kulağıma:

— Baba, büyüyünce ben de itfaiyeci olmak istiyorum, dedi.

Nedense bu meslekte çocukları çeken sihirli bir cazibe vardı. Gerek hayvanlar, gerek insanlar, eğer doğrudan doğruya büyük doğmamış da çocukluk yapmak fırsatını bulmuşlarsa, küçüklükleri sırasında bir itfaiyecilik merakına tutuluyorlardı. Oğluma:

— Bu zor bir iştir yavrum, dedim. Sen bir eşeksin. Hortumun yok, bu işi beceremezsin. Eşekler için en iyi meslek politikadır.

Oğlan huysuzdu, anırmaya başlayarak:

— Politikayı başka hayvanlar yapsın, ben itfaiyeci olmak istiyorum, diye işi gürültüye boğdu.

Allahtan ki ana filin bağırması onu bastırdı da paçamı yumurcaktan kurtardım.

Geminin sularını boşaltma sırasında zavallıcık kendini üşütmüş, dişi ağrımağa başlamıştı.

— Yanıyorum, ölüyorum, diye bağırıyordu.

Filciğe hak verdim. Ben ufacık dişimin ağrısına bile dayanamazken o koca hengamenin acısı kimbilir ne korkunçtu.

Nuh oğullarından Yafeti çağırdı.

— Yafet, dedi, sen dişçilikten anlarsın. Şu filin derdine bir çare bul..

Yafet belki kabiliyetli bir dişçiydi ama iyi bir tüccar değildi. Bir doktorun, eline geçirdiği hastayı öldürmeden salıvermemesi gerektiğini bilmiyordu. Onun için:

— Ben bu işin içinden çıkamam, dedi.

Babası:

— Neden, diye sordu, bizim ailenin bütün dişlerini sen çekmedin mi.

— Evet ama babacığım sizin dişleriniz bu kadar kocaman değildi.

Hayvancağız, insanların fil dişlerine musallat olacakları korkunç günlerden uzakta, altın bir devirde yaşadığının farkında olmadan bağırıp duruyordu. Torunlarının ağrımayan dişlerinin bile çatır çatır sökülebileceğinden habersiz:

— Beni bu belâdan kurtarın, diye bağırıyordu.

Filin derdine çare bulursam meclisteki yerimin sağlamlaşacağını düşünerek:

— Aziz dostum, öyle anlıyorum ki dişini benden başka çekebilecek kabadayı yok, dedim. Eğer itimat edersen bu işi seve seve yaparım.

Nuhun oğlu Yafet:

— Bu meslek üzerinde hiç çalıştın, bundan evvel diş çektin miydi, diye sordu.

Cevabı kaynanam yapıştırdı.

— Şu ağzımın haline bakın, içinde diş kalmadı.

Bundan büyük bir gurur duyarak:

— Görüyorsunuz ya, dedim, nümunesi meydanda. Üstelik de çiftesi çabuk bir dişçiyim. Bir konuşta bazan beş on dişi birden aşağıya indirebilirim.

Fil:

— O kadar fazlasına lüzum yok, dedi. Zaten topu topu iki dişim var ve yalnız bir tanesinin indirilmesini istiyorum.

Anlaşma yapıldı. Hayvanı çöktürdüm. İtiraf ederim ki zor bir işti. Arkamı dönüp, ayağımı dişinin köküne nişanladım ve gözlerimi kapayıp beklemeğe başladım.

Ağustos böceğinden başka bütün hayvanlar susmuş gibi seyrediyorlardı.

Durdum, durdum, durdum...

Fil dayanamıyarak sordu.

— Hadisenize, ne bekliyorsunuz.

— Kuvvet almak için kaynanamı düşünüyorum, diye açıkladım. Bir müddet sevgili kayınvalideciğim münasebetsizliklerini hatırlıyarak kafamı kızdırırsam tek çiftede on filin dişlerini sökecek kadar kuvvet kazanırım.

Kaynana bu, çenesi durur mu, iki eli kanda olsa gene lâfa karışır. Bizimki de nazik bir diş ameliyatı üzerinde olduğuma aldırmaksızın:

— Seni kaynanalar götürsün, diye beylik bir beddua savurdu.

Bu bedduayla birlikte filin dişi de yere iniverdi.

Tufanı geride bırakan bir hızla tebrikler yağmağa başladı. İnek:

— Eşek kardeşimizin bu fedakârca ameliyatı, bize, onun meclis-

teki yerinin sağlık bakanlığı olduğunu gösterdi, dedi.

Talih bir kere güldü mü gülerdi. Durup dururken bakan oluvermiştim. Fakat biraz sevinip, caka satmağa kalmadan bu yeni işin dert leri baş gösterdi.

Bir zürefa:

— Sağlık bakanından boynumun ağrısını geçirmesini istiyorum, diye ortaya atıldı.

Nedense şu boyu uzunların aklı kısa oluyordu. Bu kazık hayvana, bir bakanın alelâde bir hekim olmadığını anlatmak lâzımdı. İnek bana:

— Bakanlık en rahat iştir, nalları dikip yatar, arada bir de başbakanın lehinde bir nutuk savurursun olur biter, demişti.

Buna rağmen zurafanın boynuyla ilgilenmek zorunda kaldım.

— Arkadaşlar bir merdiven getirirlerse seni tedavi edebilirim, dedim.

Emrim yerine getirildi. Çıkıp baktım. Daha doğrusu bakar gibi yaptım. Sonradan dünyaya gelişlerimde gördüğüme göre en doğru şekilde hareket etmiştim. Biz hayvanlar, prensiplerimize sadık, muhafazakâr yaratıklardık. Fazla ilerlemeğe lüzum görmedik. Fakat yükselmeğe ve züppeliğe meraklı olan insanlarda, koltuk alt tuvaletinden hırsızlıktaki usullere kadar her alanda bir gelişme, gözle görülür bir ilerleme kaydedildiği halde, doktorluk yoliyle adam öldürme sahasında hiç bir değişiklik olmamıştı. Doktorlar daima bilmece çözen ahmaklar gibi hastaların oralarına buralarına dokunup hastalığı söker gibi görünmekten öteye geçememişlerdi. İyi doktorla kötüsü arasındaki fark, tıbbî bilgiden çok aktörlük kabiliyetine dayanıyordu.

Ben de eşekçe bir önseziyle, aynı şekilde hareket etmiştim.

Zurafaya, boynunun ağrısını aratacak çok sıkıcı bir muayeneden sonra:

— Bu, önemli bir hastalıktır, dedim. Sen soğuk almışsın. Nerede aldın.

— Hiç bir yerden.

— İyi düşün, hatırla bir bakalım.

İsrarım zürafanın ağrına gittiğinden isyan etti.

(Devamı var)

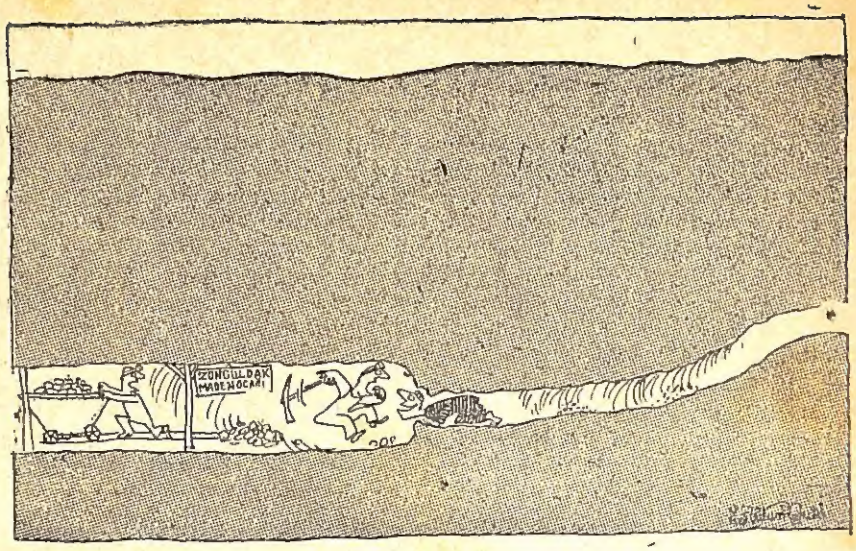

MAHKÛM — BENİM İÇİN KATLANDIĞINIZ BU FEDAKÂRLIĞI HAYATIMIN SONUNA KADAR UNUTAMIYACAĞIM.

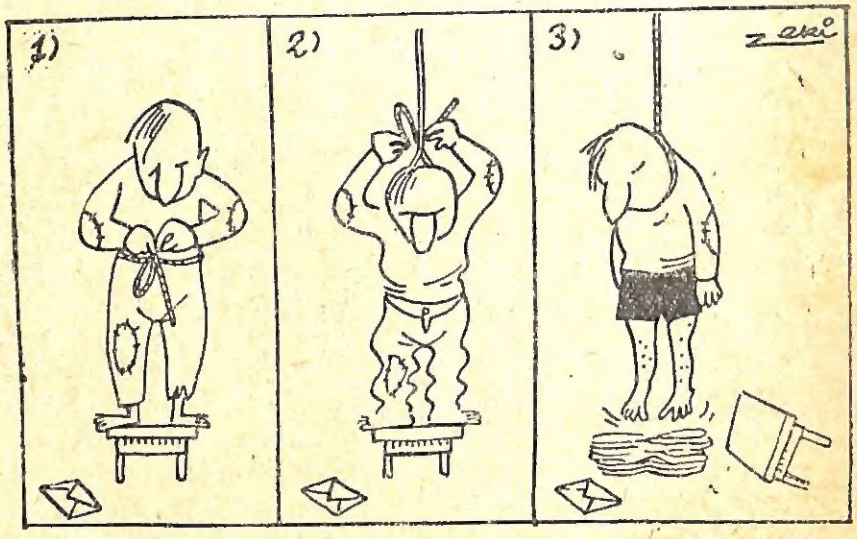

YAZISIZ

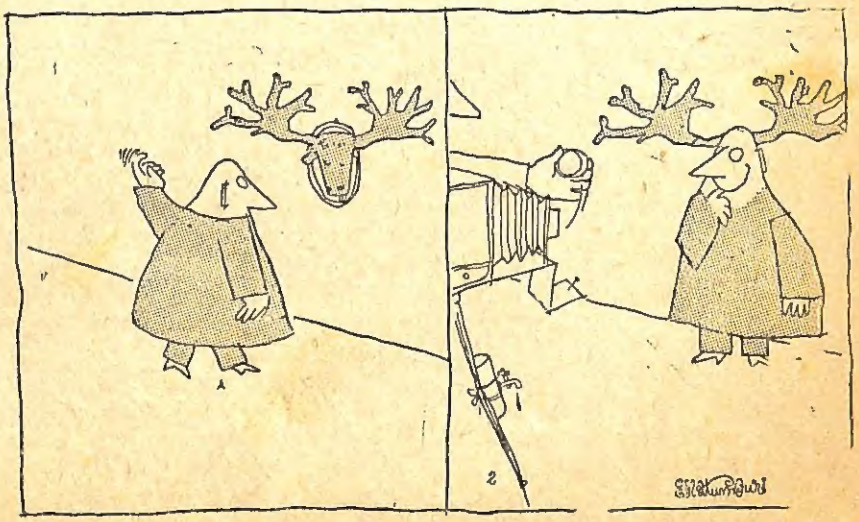

YAZISIZ

TALİHSİZ MEMED:

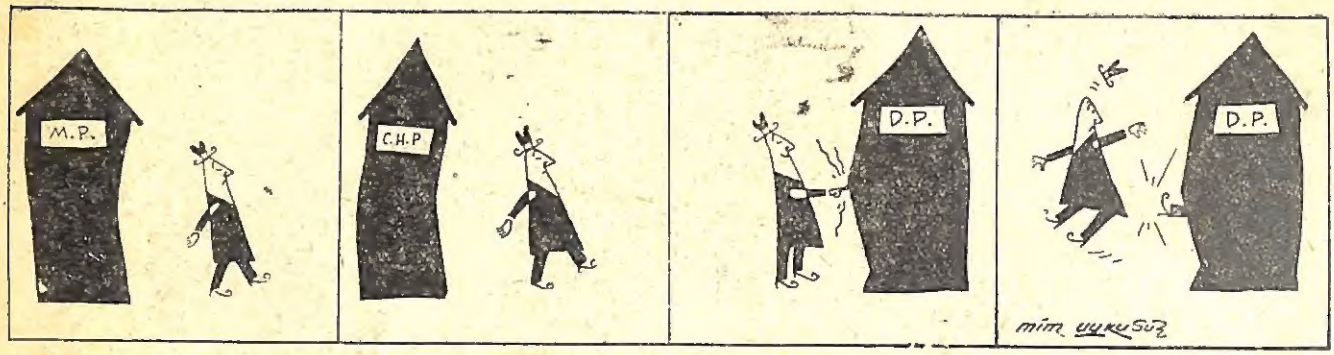

BAY BİCAN'IN MACERALARI:

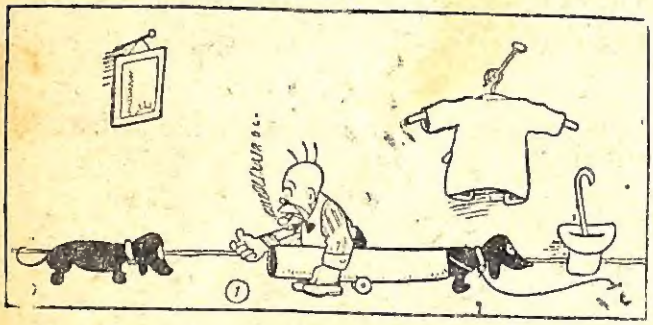

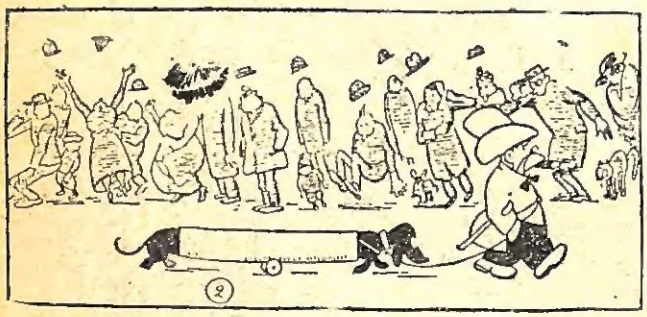

dolmuş

gelecek sayısında izahlı karikatür sahifesine başlıyor.

Büyük bir alâka görmüş olan dolmuş'a yüzlerce mektup gelmekte, memleketin her tarafından genç karikatüristler çizgilerini yollamakta, sorular sormaktadırlar. Dolmuş İzahlı karikatür» sütunu ile memleket mizahına hem hizmet etmiş hem de genç karikatüristlere ve mizah sever okuyucularına bir hizmette bulunmuş olacağı kanaatindedir.

İzahlı karikatür, mizah ve karikatür sanatı hakkında bilgiler verecek, karikatürün tarihi üzerinde tetkiklerde bulunacak, karikatür şekilleri ve sanatı üzerinde münakaşaları ihtiva edecektir.

Gelecek sayımızda başlıyoruz.

Dolmuş

DOLMUŞ — Haftalık siyasi mizah dergisi ★ İdarehane: Türbe, Babıâli caddesi Aydınlık han, No. 29 - 30 - 31 - 32, İstanbul ★ Dizgi ve Tertip: İstanbul Yayınevi Matbaası ★ Basıldığı yer: Necati Engin Matbaası ★ Bu sayıda mesul müdür: İlhan Selçuk ★ Klişeler Öz-Ar Klişehanesi ★ 28 sayfa 60 kuruş ★ Abone şartları: Yıllığı 30 T.L. — 6 aylığı 15 T.L.

TAŞ DEVRİ KARİKATÜRLERİ

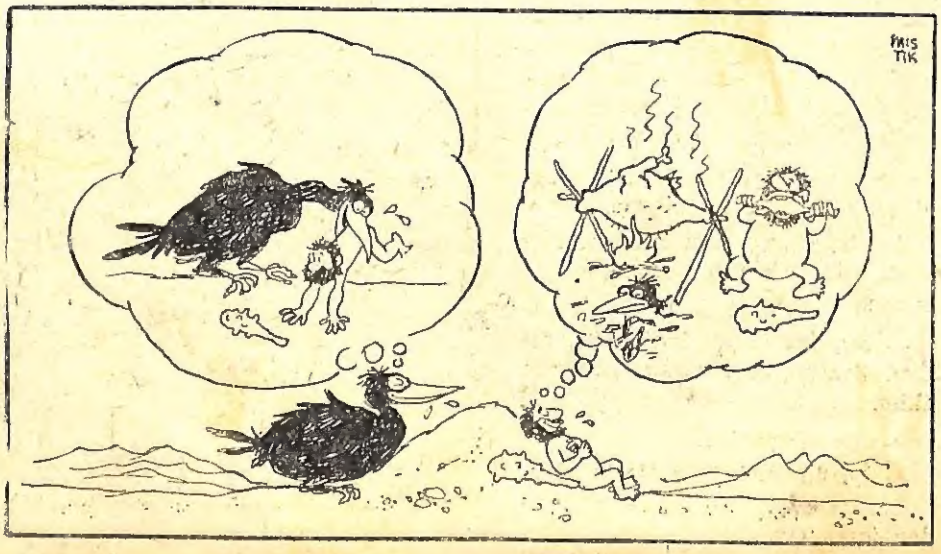

hayk mammer

MİDESİNE SIKI BİR SAĞ ÇEKTİM... İKİ KAT OLDU... SONRA SURATINA BİR SAĞ.. KAATİLİ BİLSE BİLSE BU HERİF BİLİRDİ... BİR İKİ TANE DAHA YAPIŞTIRINCA BÜLBÜL KESİLDİ... KAATİLİ SÖYLEDİ... BEN ZATEN O HERİFTEN ŞÜPHELENİYORDUM...

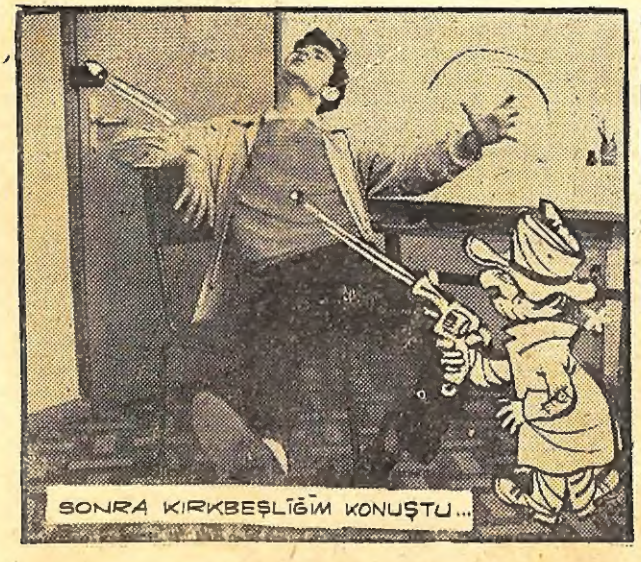

dolmuş

SAYI : 8 60 KURUŞ

— AMAN DOKTORCUĞUM ÇABUK YETİŞİN...! ŞİDDELİ BİR GÖĞÜS NEZLESİNE TUTULDUM!...